

Jak głosowała Polska?**WYNIKI wyborów do Sejmu Konstytucyjnego**

W dniu wczorajszym odbyły się w Polsce wybory do Sejmu Konstytucyjnego, którego uchwały dadzą podstawę pod polskie ustawodawstwo na lata najbliższe

W wyborach tych w Warszawie:

Blok Demokratyczny zdobył 7 mandatów

PSL " 2 "

Stronnicтво Pracy " 1 "

wyniki szczegółowe:

1 Postępowi	Kat. 15.615 głos.	OBWÓD 63	
2 Str. Pracy	28.170 głos.	Nr 1	54
3 Blok Dem.	213.180 głos.	" 2	149
4 PSL	68.440 głos.	" 3	761
		" 4	246
OBWÓD NR 7			
Nr 1	86	OBWÓD 67	
" 2	176	Nr 1	94
" 3	857	" 2	224
" 4	232	" 3	837
OBWÓD NR 9			
Nr 1	153	OBWÓD NR 68	
" 2	289	Nr 1	5
" 3	946	" 2	6
" 4	411	" 3	1.272
OBWÓD NR 16			
Nr 1	58	OBWÓD nr 100	
" 2	263	Nr 1	159
" 3	1.197	" 2	239
" 4	457	" 3	1.094
OBWÓD 25			
Nr 1	7	OBWÓD NR 101	
" 2	19	Nr 1	186
" 3	1.127	" 2	287
" 4	915	" 3	1.227
OBWÓD NR 28			
Nr 1	68	OBWÓD NR 110	
" 2	258	Nr 1	154
" 3	915	" 2	226
" 4	467	" 3	1.053
OBWÓD NR 49			
Nr 1	20	OBWÓD NR 118	
" 2	112	Nr 1	6
" 3	1.790	" 2	8
" 4	258	" 3	2.016
OBWÓD 57			
Nr 1	113	OBWÓD 123	
" 2	203	Nr 1	2
" 3	1.110	" 2	5
" 4	416	" 3	1.234
		" 4	697

OBWÓD 151	
Nr 1	109
" 2	163
" 3	834
" 4	219

OBWÓD NR 157	
Nr 1	104
" 2	139
" 3	1.272
" 4	256

OBWÓD NR 166	
Nr 1	64
" 2	59
" 3	712
" 4	145

Wyniki w Okręgu**Nr 3**

OBWÓD Nr. 33	
Nr. 1 PSL	116
" 2 Str. Pracy	16
" 3 Blok Dem.	1.285
" 4 PSL N. Wyzw.	—

OBWÓD Nr. 54	
Nr. 1 PSL	123
" 2 Str. Pracy	39
" 3 Blok Dem.	1.298
" 4 PSL N. Wyzw.	66

POŁŃSK	
OBWÓD Nr. 55	
Nr. 2 PSL	293
" 2 Str. Pracy	31
" 3 Blok Dem.	1.831
" 4 PSL N. Wyzw.	37

Wyniki wyborów na Dolnym Śląsku

Wrocław miasto i powiat, okręg 36

Blok, Str. D. 103.214

PSL 14.112

Okręg 37 Wrocław II (16 obwodów)

Blok, Str. D. 123.470

PSL 5.782

Okręg 38 Legnica (50 obwodów)

Blok, Str. D. 117.050

PSL 6.590

Okręg 39 Bolesławiec (30 obwodów)

Blok, Str. D. 73.980

PSL 5.350

Wyniki szczegółowe

Okręg wyborczy Nr. 36, Wrocław I

OBWÓD NR 1 MIASTO

Nr. 2 PSL 349

" 3 Blok Dem. 2.901

OBWÓD NR 12, MIASTO

Nr. 2 PSL 127

" Blok Dem. 4.418

OBWÓD NR 17

Nr. 2 PSL 443

" 3 Blok Dem. 5.227

OBWÓD NR 3

Nr. 2 PSL 43

" 3 Blok Dem. 1.683

OBWÓD NR 42

Nr. 2 PSL 242

" 3 Blok Dem. 1.914

Okręg wyborczy Nr. 37 — Wrocław II

OBWÓD NR 35, powiat Namysłów

Nr. 2 PSL 81

" 3 Blok Dem. 2.054

OBWÓD NR 38 powiat Namysłów

Nr. 2 PSL 0

" 3 Blok Dem. 2.098

OBWÓD NR 39

Nr. 2 PSL 2

" 3 Blok Dem. 1.965

OBWÓD NR 69, pow. Syców

Nr. 1 PSL 69

" 3 Blok Dem. 2.359

PO ZWYCIĘSTWIE

Brak jeszcze szczegółowych danych oficjalnych i całkowitych o wynikach wyborów, niemniej jednak obraz sytuacji jest już w ogólnych konturach jasny. Z bardzo licznych relacji z różnych dzielnic i zakątków kraju wynika z zupełną oczywistością bezsporny fakt. Blok Stronnicत्व Demokratycznych odniósł w niedzielę w całym kraju zdecydowane zwycięstwo, zadając w niektórych okręgach swym przeciwnikom drugą wojnę wprost klęskę. Zamieszczone oboż prowizoryczne dane cyfrowe są wymowną ilustracją powyższego twierdzenia.

Gdzie tkwią korzenie tego wielkiego a tak zasłużonego zwycięstwa? Za odpowiedź na to pytanie niech posłuży głos obcy, pochodzący ze sfery, bynajmniej niesprzyjających obecnemu systemowi w Polsce.

Jest nim głos przedstawiciela amerykańskiej Columbia Broadcasting Company, który bardzo uważnie przyglądał się przebiegowi wyborów i wysnuł obiektywnie cały szereg znamiennych wniosków.

Ow obserwator obcy doszukuje się zwycięstwa Bloku przede wszystkim w falcie wielkiego postępu w dziedzinie gospodarczej, jaki zaszedł na szereg odcinków w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy. Postępy te szczególnie uwydatniły się na Ziemiach Odzyskanych, na Wybrzeżu i w stolicy kraju. Jest to zasługa Rządu Jedności Narodowej, co najszersze warstwy społeczeństwa potrafiły przy wyborach ocenić i dać temu należyty wyraz.

Dalej — na szalę decyzji wyborów paść musiały również argumenty z dziedziny politycznej. Wśród Narodu Polskiego bowiem coraz mocniej zakorzenia się przekonanie, iż polityka zagraniczna Rządu jest polityką dla kraju zbawioną. Wspaniałe tereny na Zachodzie — to właśnie owoc tej polityki. W parze z tym katastrofalnie maleją sympatie proangielskie i proamerykańskie, szczególnie na tle wystąpień czołowych mężów stanu tych krajów i ich stosunku do Niemiec. Tu tkwi jeden z najważniejszych powodów klęski Mikolajczyka.

Na zakończenie obserwator amerykański dochodzi do przekonania, że „Polacy pragną silnego rządu, a takim jest obecny rząd, świadom swych celów“.

W podobny sposób charakteryzuje wybory w Polsce szereg innych obserwatorów zagranicznych. Niektórzy wypowiadają swe twierdzenia nader kwaśnym tonem, ale przynajmniej mniej lub więcej uczciwie. Rzecz oczywista, że enoty uczciwości nie można wymagać od wszystkich. To też znajdzie się pewna ilość takich, co to na gwałt będą szukali dziury w całym. Zwłaszcza, gdy dostali z góry odpowiednie instrukcje w tym kierunku.

Bo trzeba wiedzieć i pamiętać, że zwycięstwo w wyborach czynników, na których opiera się nasz rząd, bardzo nie przypada do smaku pewnym kołom wielkiej finansjery i wielkiego kapitału za granicą.

Pod pretekstem rzekomej niepopularności Rządu Jedności Narodowej można było zwlekać ze zwrotem złota polskiego, ze zwrotem urządzeń przemysłowych, wywiezionych swego czasu przez Niemców, z przekazaniem statków polskiej marynarki itd. Można było również prowadzić wśród Polaków na Obczyźnie wrogą propagandę, w tym celu, aby pozbawić kraj cennego materiału ludzkiego, zachowując go natomiast sobie jako rezerwuwar taniej robotniczej siły.

Teraz po wyborach chwytły takie stają się coraz trudniejsze. „Kłamstwo ma krótkie nogi“ — powiada przysłowie. Jeśli się usiłuje jechać na tym koniu, to daleko na nim się nie zajędzie...

Z pewnością również PSL będzie szukało różnych wykrętów, byle usprawiedliwić swą klęskę. Będzie to dla tego stronnictwa ostatnia deska ratunku, bo przecież najtrudniej jest przyznać się do własnej słabości, niemocy, utraty wpływów w społeczeństwie.

Alé i tu prawda, jak przysłowiowa oliwa, wypłynie zawsze na wierzch.

J. WASILEWSKI

Krakow

Według niepełnych obliczeń osiągnięto następujące wyniki:

Nr. 1 PSL N. Wyzw. 2.199

Nr. 2 Str. Pracy 2.083

Nr. 3 Blok Dem. 28.176

Nr. 4 PSL 12.519

Nr. 5 Katolicy 5.946

BĘDZIE:

PSL Nowe Wyz. 1.421 głos.

Str. Pracy 2.176 głos.

Blok Demokrat 302.574 głos.

PSL 17.039 głos.

OPOLE

Blok Dem. 175.467 głos.

PSL 3.233 głos.

BIELSKO

Str. Pracy 3.586 głos.

PSL Nowe Wyzw. 1.560 głos.

Blok Dem. 168.406 głos.

Co mówi BBC

LONDYN (ob. wł.) Prasa i rozgłośnie londyńskie podają, że wybory w Polsce przeprowadzone były spokojnie. 90 proc. padło na blok demokratyczny. Korespondentem zagranicznym udzielano wszelkich swobod.

Jak głosował Radom?

Okręg wyborczy Nr. 14 — Radom	
KOMISJA OBWODOWA NR 1	
Nr. 1	116
" 2	145
" 3	933
" 4	285
OBWÓD NR 36	
Nr. 2 Str. Pracy	2
" 3 Blok Dem.	1.200
" 4 PSL Nowe Wyzwolenie	24
KOMISJA OBWODOWA NR 127	
Nr. 1	166
" 2	239
" 3	913
" 4	317
KOMISJA OBWODOWA NR 129	
Nr. 1	224
" 2	287
" 3	1.110
" 4	334
OBWÓD NR 133	
Nr. 2 Str. Pracy	396
" 3 Blok Dem.	1.173
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	249
OBWÓD NR 134	
Nr. 2 Str. Pracy	481
" Blok Dem.	1.492
" PSL Nowe Wyzwol.	312
OBWÓD NR 135	
Nr. 2 Str. Pracy	375
" 3 Blok Dem.	1.175
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	239
OBWÓD NR 136	
Nr. 2 Str. Pracy	421
" 3 Blok Dem.	1.226
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	260
KOMISJA OBWODOWA NR 138	
Nr. 1	145
" 2	222
" 3	1.111
" 4	230
OBWÓD NR 140	
Nr. 2 Str. Pracy	470
" 3 Blok Dem.	1.432
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	300
OBWÓD NR 142	
Nr. 2 Str. Pracy	281
" 3 Blok Dem.	907
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	185
OBWÓD NR 146	
Nr. 2 Str. Pracy	440
" 3 Blok Dem.	1.295
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	282
OBWÓD NR 149	
Nr. 2 Str. Pracy	346
" 3 Blok Dem.	1.027
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	234
OBWÓD NR 150	
Nr. 2 Str. Pracy	180
" 3 Blok Dem.	1.421
" 4 PSL N. Wyzwol.	21
OBWÓD NR 151	
Nr. 2 Str. Pracy	480
" 3 Blok Dem.	1.411
" 4 PSL Nowe Wyzwol.	309

Koniec kryzysu rządowego we Francji

PARYŻ (APD) Paul Ramadier powiadomił prezydenta republiki francuskiej, że gotów jest objąć ster rządu gdyż MRP zgodziło się w zasadzie przystąpić do koalicji. Decyzja ta jest punktem kulminacyjnym 48-godzinnych intensywnych pertraktacji, które rozpoczęły się po rezygnacji Bluma. Partia Postępowych Katolików (MRP), która przez 2 dni debatowała nad przystąpieniem do koalicji postanowiła wreszcie powiadomić premiera o swej zgodzie. Ramadier otrzyma definitywną odpowiedź w ciągu dnia dzisiejszego. Dziś również premier ma powiadomić wszystkie partie o swej ostatecznej decyzji w sprawie ministra obrony narodowej. Obserwatorzy polityczni uważają kryzys za skończony i utworzenie rządu szerokiej koalicji za zupełnie pewne. Dziś rano

w kuluarach pałacu burbońskiego krążyły pogłoski na temat przyszłego gabinetu francuskiego. Według domysłów przedstawia się on następująco premier Paul Ramadier socjalista, ministrowie bez teki, Leon Blum socjalista, Thorez komunistą oraz Delbos, minister stanu mający za zadanie koordynację wydziału obrony narodowej, Laurent Casanova komunistą, minister spraw zagr. Bidault MRP, minister Francji Zamorskiej Mutet socjalista, minister spraw wewn. Depreux socjalista, minister sprawiedliwości Teit-

gen MRP, minister gospodarki narodowej Anfrax Philip socjalista, minister finansów Schumann MRP, minister produkcji przemysłowej Lacoste socjalista, minister poczty i teleg. Thomas socjalista, minister wojny Michelet MRP, lotnictwa Marcel Rollore niezależny, marynarki Andre Moroselli (zgrupowanie lewicy republikańskiej) robot publ. i odbudo wy Jules Moch socjalista, zdrowia Francois Billoux komunistą, rolnictwa Henri Queille radykał pracy Croisat komunistą oświaty Marcel Nagelon socjalista.

Na widowni politycznej

ZA GRANICĄ

STANY ZJEDNOCZONE. Na jednej z ulic nowojorskich znaleziono zamordowanego studenta uniwersytetu nowojorskiego. Zamordowany miał wytatuowany na piersiach olbrzymią swastykę i napis „nazi”.

WŁOCHY. Jedną z klauzul włoskiego traktatu pokojowego, utrzymywana dotychczas w tajemnicy, stanowi pewnego rodzaju sensację polityczną. Dotyczy ona rozdziału floty włoskiej pomiędzy Stany Zjednoczone, W. Brytanię i Związek Radziecki. Włochy stracą na rzecz tych państw 30 okrętów.

IRLANDIA. Od dnia 18 bm. wprowadzono na terytorium Irlandii racjonowanie chleba. Każdy obywatel irlandzki będzie miał prawo do otrzymania 6 funtów chleba, ewentualnie 4,5 kg. mąki tygodniowo.

NIEMCY. Jeden z lekarzy niemieckich będąc w kancelarii Hitlera nazwał mordowanie umysłowo chorych czynnością zupełnie legalną, i nikt mu wówczas nie zaprzeczył. Oskarżony w procesie przeciwko lekarzom niemieckim dr. Mennicke stwierdził, że gl. nadzór nad uśmiercaniem obłąkanych posiadał dr. Brant, lekarz przyboczny Hitlera.

CZECHOSŁOWACJA. Dnia 30 stycznia rozpocznie się w Pradze sensacyjny proces b. premiera czeskiego Rudolfa Berana, b. gen. Syrový, i innych. Gen. Syrový został powołany przez prezydenta Beneša na stanowisko premiera w dobie kryzysu monarchijskiego. W tym charakterze po przyjęciu przez Czechosłowację dyktatu monarchijskiego gen. Syrový przekazał Sudety Niemcom. Proces ten mający wyświecić kulisy niezmiernie ciekawych wydarzeń historycznych, budzi zrozumiałą sensację w Czechosłowacji.

NIEMCY. Rząd francuski postanowił wprowadzić w strefie francuskiej w Niemczech i Austrii nowy pieniądz okupacyjny, który zastąpił będące w obrotu waluty zagraniczne i pieniądze wypuszczone przez sojusznicze władze wojskowe.

ZSR. Z Murmańska donoszą, że rybacy sowieccy wyłowili na morzu Arktycznym boje, w której znajdował się list zagubionej ekspedycji polarnej z przed 45-ciu lat. List ten datowany 21 czerwca 1902 roku pochodził od ekspedycji Baldwina Sieglera, która udała się na biegum północny w 1902 roku i zaginęła bez wieści.

HOLANDIA. W holenderskiej fabryce amunicji w Muidon nastąpiła straszna eksplozja na skutek tego, że jeden z pracujących żołnierzy upuścił na ziemię odbezpieczony pocisk. 16 osób zostało zabitych. Prawie wszystkie domy w Muidon doznały uszkodzenia. Ludność miasta została ostrzeżona iż może dojść do zasypania miasta gotowymi już pociskami ostrymi, znajdującymi się w fabryce.

STANY ZJEDNOCZONE. Amerykańskie departamenty wojny i marynarki uzgodniły projekt unifikacji amerykańskich sił zbrojnych. Prezydent Truman określił to posunięcie jako doskonały kompromis. W zasadzie plan unifikacji nie różni się wiele od ogłoszonego przed kilku miesiącami brytyjskiego planu utworzenia ministerstwa obrony narodowej. Po raz pierwszy na wzór brytyjskiego RAF lotnictwo zostanie wyłączone jako samodzielna jednostka; uprzednio wchodziło ono w skład armii i marynarki.

IRAN. Premier Iranu oświadczył w sprawie koncesji naftowych w Iranie, że pierwszą rzeczą, którą zaproponuje parlamentowi po jego otwarciu, będzie zaoferowanie koncesji Związkowi Radzieckiemu. Premier Iranu Sultana spodziewa się, że parlament powoła prychylną decyzję w sprawie utworzenia irańsko-radzieckiego towarzystwa naftowego.

KANADA. Kanadyjski minister obrony narodowej Brooke Claxton podał do wiadomości, iż ze względu budżetowych liczebność armii floty i lotnictwa kanadyjskiego będzie zmniejszona o 25%.

Przesilenie rządowe w Grecji

ATENY (APL). — Przywódca liberałów greckich Venizelos, zwrócił się do króla Jerzego z żądaniem zwołania rady koronnej dla umożliwienia przywódcom partii opozycji parlamentarnej powzięcia decyzji w sprawie utworzenia rządu koalicyjnego. Król nie udzielił narazie odpowiedzi, Venizelos wystąpił z tym żądaniem w imieniu wszystkich mniejszych partji parlamentarnych.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że król nie przystanie na te propozycje, póki nie wyjdzie ona od Tsaldarisa. Ten ostatni był również wczoraj przyjęty przez króla. 6 ministrów jego rządu należących do partji narodowo-liberalnej złożyło wczoraj dymisję. Tsaldaris ma zamiar zwrócić się dzisiaj do zgromadzenia narodowego o votum zaufania.

Dymisja de Gasperi

RZYM (ob. wł.) Włoski minister spraw zagranicznych de Gasperi złożył w dniu wczorajszym dymisję na ręce swego prezydenta.

W Londynie giną samochody

LONDYN (APL). — Mimo wielkich wysiłków policji i mimo roz-

biecia jednej wielkiej bandy, masowe kradzieże samochodów w Londynie trwają nadal i sięgają sumy 250 maszyn.

W przeciągu ostatnich 3-ch miesięcy skradziono około 10.000 z tego 90 procent samochodów odnaleziono później w jakimś głuchym zakątku często daleko od Londynu.

3 projekty traktatów z Austrią

LONDYN (obsł. wł.). — Zastępcy ministrów spraw zagranicznych obradujący w Londynie, obradowali wczoraj nad 3-ma projektami, dotyczącymi klauzul politycznych w sprawie traktatu z Austrią. Klauzule te między innymi przewidują wolność i suwerenność Austrii. Obradom przewodniczył del. Gussiew.

PARYŻ (APL). — Niedzielne komentarze sowieckie o konferencji londyńskiej wykazują dość dużą dozę optymizmu. Dziennik „Krasnaja Zwiezda” pisze, że „niemożliwe jest oczywiście przewidzieć trudności, jak również nie można zaprzeczyć, że mogą one być przewyżnione, jeśli podchodzić się będzie do nich w duchu współpracy i wzajemnego zrozumienia”.

Granice Czechosłowacji leżą nad Odra i Nysa

PRAGA (ob. wł.) Czeski dziennik Rude Pravo zamieszcza artykuł swego redaktora naczelnego na temat przyszłości Niemiec. Autor potępia politykę Anglosasów w stosunku do Niemiec i stwierdza: „Jednym z podstawowych naszych zadań jest obrona granic polskich na Odrze i Nysie. To są granice nie tylko nasze i Rosji, są to granice całej Słowiańszczyzny. Należy uczynić wszystko i zabezpieczyć się tak, aby już nigdy nie powtórzył się „Drang nach Osten”.

Jak głosowano nad Sanem? Przemysł za Blokiem Demokratycznym

OKRĘG WYBORCZY Nr. 52	" 3 Blok Dem.	1.709
PRZEMYSŁ	" 4 PSL N. Wyzw.	11
OBWÓD Nr. 9	" 3 Blok Dem.	1.659
Nr. 2 PSL Nowe Wyzw.		0

Zanik wpływów PSL-u w Ziemi Rzeszowskiej

W ziemi Rzeszowskiej, dawnej twierdzy wpływów PSL — wyniki wczorajsze przyniosły znaczne osłabienie tego stronnictwa. Obok właściwej listy PSL występowała tu druga lista PSL (Nr. 1) działacza ludowego Więka.

OKRĘG WYBORCZY Nr. 50 — RZESZÓW	" 2 PSL	870	OBWÓD Nr. 30
OBWÓD Nr. 8 RZESZÓW	" 3 Blok Dem.	857	Nr. 1 PSL Kolbuszowa (lista Wierka)
Nr. 1 PSL Kolbuszowa (lista Wierka)	" 4 PSL N. Wyzw.	6	" 2 PSL
" 2 PSL	OBWÓD Nr. 29		" 3 Blok Dem.
" 3 Blok Dem.	Nr. 1 PSL Kolbuszowa (lista Wierka)		" 4 PSL N. Wyzw.
" 4 PSL N. Wyzw.	" 2 PSL	143	OBWÓD Nr. 9
OBWÓD Nr. 9 RZESZÓW	" 3 Blok Dem.	1.448	Nr. 3 Blok Demokratyczny
Nr. 1 PSL Kolbuszowa (lista Wierka)	" 4 PSL N. Wyzw.	0	" 4 PSL
" 2 PSL			
" Blok Dem.			
" 4 PSL N. Wyzw.			
OBWÓD Nr. 41 POW. RZESZÓW			
Nr. 1 PSL Kolbuszowa (lista Wierka)			

Greccy pasterze

BELGRAD (API). Z Tirany donoszą na podstawie wiadomości zamieszczonych w albańskiej prasie, że dnia 17 stycznia greccy żołnierze usiłowali na granicy grecko-albańskiej wywołać zajście. Po przebraniu się za pasterzy przekroczyli oni granicę i ostrzelali albański posterunek graniczny. Prowokacja ta spotkała się z milczeniem ze strony albańskiej wobec czego Grecy zaprzestali ognia i wycofali się.

Ostatnia czynność Bynesa

WASZYNGTON (API) James Bynes podpisał w dniu dzisiejszym traktaty pokojowe z Włochami, Węgrami, Rumunią i Bułgarią. Podczas podpisywania traktatów obecnych było ponad 200 osób, wśród których większość stanowili urzędnicy amerykańskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Ministrowi Bynesowi towarzyszyli Mac Connally i Vandenberg. Była to ostatnia czynność oficjalna, dokonana przez Bynesa przed opuszczeniem stanowiska ministra spraw zagranicznych USA.

Co się dzieje w Niemczech

Holandia zuje się pokrzywdzona.

Jak zapewniano w kołach urzędowych, rząd holenderski jest bardzo niezadowolony z powodu nieudzielenia mu dostatecznych możliwości wyjaśnienia jego stanowiska w kwestii niemieckiej. Holandia, jak i inne małe państwa sojusznicze, została zaproszona do przesłania komisji zastępców ministrów spraw zagranicznych, obradującej w Londynie, noty precyzującej jej stanowisko. Rząd holenderski jest przekonany, że taka metoda jest sprzeczna z przyrzeczeniami, złożonymi przez Wielką Czwórkę w stosunku do małych państw, że będą one wysłuchane przy rozwiązywaniu problemu niemieckiego.

Holandia pragnie być najdokładniej wysłuchana zarówno w Londynie, jak podczas obrad Wielkiej Czwórki w Moskwie, jak i wszędzie, gdzie będzie się rokowało o kwestii niemieckiej.

Stanowisko Holandii uważamy za zupełnie słuszne. Sprawa niemiecka jest kwestią naszej przyszłości — a więc nic o nas bez nas.

Deutschland, erwache!

Po wszelkiego rodzaju „zastrzykach duchowych” w rodzaju mów Churchilla lub Bynesa, które wpłynęły w znacznej mierze na obudzenie Niemiec z apatii, władze alianckie dają teraz nowy zastrzyk — w formie żywności. W Zagłębiu Ruhry brytyjskie władze okupacyjne wprowadziły nowy system zaprowiantowania górników, obliczany w punktach wg. wykonanej pracy. Górnicy pracujący w kopalniach mogą otrzymać wg. nowych racji miesięcznie 750 g słoniny, 500 g dobrej kawy, 250 g cukru, 2 butelki napojów alkoholowych oraz 100 papierosów, nie licząc już normalnych racji chleba i innych przydatków. Młodzież zatrudniona w kopalniach otrzymać może 750 g słoniny, 250 g cukru i 250 g dobrej kawy. Niezależnie od przydziałów żywnościowych przewidziane są również przydziały tekstylne, pochodzące z dostaw UNRRA.

Wątpimy mocno, czy te metody wzbudzą w Niemczech zapal do pracy, chociaż nie wątpimy wcale, że wyrwą ich z apatii. Jednak miała rację Francja; wprowadzić przymus pracy i ścisłą kontrolę. Nic więcej.

Czy nowy apel do „sumienia świata”?

W byłej stolicy Niemiec zanotować można wzrastającą ilość samobójstw i morderstw. Tyko w grudniu zanotowano w Berlinie 143 wypadki samobójstwa. Czy nie są to może „żywe torpedy”, mające zbudzić śpiące „sumienie świata”?

Tego powinni się wstydzić

Amerykański sąd wojskowy skazał na kary od 6 do 12 miesięcy więzienia 4 byłych członków SS, którzy zataili w wypełnianiu urzędowych kwestionariuszy swą przynależność do tej zbrodniczej organizacji i usiłowali wstąpić do policji.

A tego my się wstydzimy

100 niemieckich pisarzy i przedstawicieli współczesnej literatury, współpracujących z radiem berlińskim, zbiera się co miesiąc na zebranie, aby omówić program słuchowski i dostarczyć dlań materiału.

Kiedy coś podobnego zainicjuje się u nas dla podniesienia poziomu naszych audycji radiowych?

(LG)

A więc nie tylko tajemnica wojskowa? Energia atomowa ŚWIATA

Problem energii atomowej stanowi jedno z najbardziej emocjonujących zagadnień współczesności. Każde nowe zjawisko budzi w nas dwojakiego rodzaju reakcję — lęk i nadzieję. Bomba atomowa wzbudziła lęk, lecz jednocześnie świat dojrzał w wyzwoleniu olbrzymich sił, zawartych w atomie — możliwości wyzwolenia nowych źródeł energii, które mogą zdjąć z bark ludzi zmęczonych pracą na chleb codzienny, znaczną część fizycznego wysiłku.

Problem energii atomowej — spopularyzował się dzięki Hiroszimie, Nagasaki i Bikini. Mimo to jednak dla szerokiego mas — zjawisko wyzwolenia energii atomowej pozostaje jeszcze jakimś niepojętym cudem czarnoksiężnika, którego intencje jeszcze nie znamy.

Stąd lęk, lecz jednocześnie i nadzieja, iż człowiek, który ujarzmił tył przyrody, potrafi odpowiednio zużytkować energię atomową. Eksperyment Bikini wykazał, że wiara w moc bomby atomowej była przesadzona. Obecnie część prasy usiłuje udowodnić, że użycie energii atomowej dla celów przemysłowych, nie przyniosłoby tak wielkich, tak rozległych korzyści, jakich spodziewał się świat.

„Plan Manhattański”

O użyciu energii atomowej dla tych właśnie celów praktycznych, dla służby w gospodarce narodowej — znajdujemy ciekawą wzmiankę na łamach „Sunday Express”. Korespondent nowojorski tego pisma donosi o tzw. „planie manhattańskim”, który był przedmiotem obszernej dyskusji w Stanach Zjednoczonych.

„Plan manhattański” został opracowany przez specjalistów wojskowych, którzy w czasie wojny zajmowali się problemem bomby atomowej.

Wiadomości o tym planie przedostały się do opinii publicznej tylko w drobnych fragmentach. Jest rzeczą zrozumiałą, że twórcy tego planu pragną zachować jak najgłębszą tajemnicę. Jednakże dziennikarz angielski stwierdza, że plan ten zmierza do konstrukcji fabryk, które by przetwarzały energię atomową na energię elektryczną.

„Szara eminencja

usprawiedliwia się

Czołowym twórcą „planu manhattańskiego” jest generał major Groves, który jest jakby „szarą eminencją” kół zajmujących się problemami energii atomowej.

Generał Groves zabrał głos, aby bronić się przed pogłoskami, któ-

wywoła przewrót w gospodarstwie

re krążyły na temat jego działalności. Opowiadano w Ameryce ni mniej ni więcej, tylko, że Groves stoi na czele fabryki, zatrudniającej 50.000 ludzi, a produkującej broń, która może zniszczyć całą ludzkość. Pogłoski te wzbudziły taki niepokój, że nawet Kongres zainteresował się nimi i groził, że zmusi tajemniczego generała do publicznego wystąpienia.

Generał Groves zgodził się na kompromis — i udzielił zezwolenia, by jego referenci prasowi podali do wiadomości publicznej zasadnicze linie „planu manhattańskiego”, z zachowaniem tajemnicy szczegółów technicznych.

Pewne fakty ogłosił Karol Compton, kierownik Instytutu Technicznego w Massachusetts, dalej nastąpiły oświadczenia prezesa Amerykańskiego Towarzystwa Chemicznego Bradley Deveya. Oświadcze-

nia te uzupełniły rewelacje pewnych agencji prasowych.

Kwestia kosztów

Najważniejszym punktem oświadczenia Comptona i Deveya było stwierdzenie, że koszt energii elektrycznej, wydobytej przy pomocy energii atomowej, będzie taki sam jak koszt energii wydobywanej z węgla. Byłoby to więc wielkim rozczarowaniem tych, którzy spodziewają się znacznego potaniaenia kosztów produkcji energii elektrycznej.

Z dalszych rewelacji dziennikarza angielskiego dowiadujemy się, że dotychczasowe prace generała Groves pozwalają mimo wszystko żywić pewne nadzieje. Od chwili zakończenia wojny zatrudnił on 50.000 specjalistów — techników, mechaników i pracowników niewykwalifikowanych. Sukcesem, jaki

osiągnęli dotychczas, jest skonstruowanie urządzeń, pozwalających na wydobywanie energii elektrycznej z energii atomowej.

Dlaczego jednak dotychczas nie ogłosili w pełni szczegółów swych osiągnięć? Czy wstrzymuje ich tylko „tajemnica wojskowa”.

Rząd przekazał prawo kontroli energii atomowej komisji cywilnej. Formalnie więc niejako zakończyła się „dyktatura wojskowa” w dziedzinie „tajemnicy atomowej”. Nie oznacza to jednak bynajmniej, iż wszystkie szczegóły, dotyczące tego problemu, będą podawane do wiadomości publicznej.

Dlaczego?

Bo czeka się jeszcze na „udoskonalenie” urządzeń, wytwarzających energię elektryczną przy pomocy energii atomowej.

I specjaliści amerykańscy twier-

dzą, że uda im się tak udoskonalić produkcję, iż osiągną energię tańszą niż ta, jaką produkowano z węgla.

Trudności

Pewne trudności stanowi fakt, że nowe źródła siły mogą produkować energię w ilościach stałych. A więc mogą być użyte na przykład dla poruszania kolei, które zużywają prąd elektryczny w jednakowej ilości w ciągu całej doby. Zużycie natomiast elektryczności dla celów oświetlenia, gotowania, czy opatu, ulega w ciągu doby ustawicznemu wahaniom, zależnie od pory dnia.

Mimo wszystko perspektywy osiągnięcia o wiele tańszych źródeł energii od węgla — stawiają świat wobec możliwości wielkiego przewrotu gospodarczego. Kopalnie węgla straciłyby wiele na wartości.

To też przemysłowi węglowemu w Stanach Zjednoczonych nie tyle zagraża Lewis — ile Atom. I być może tu należy szukać przyczyn, dlaczego problem energii atomowej otaczany jest nadal zasłoną tajemnicy.

Akcie kopalni węgla mogłyby spaść i spowodować poważny krach na giełdzie. A odbiłyby się to na innych akcjach. Bo nie samym tylko węglem pali diabeł w piecu, ale czasami i naftą.

Przez długie lata koncern Kreugera wykupywał wszystkie wynalazki „wiecznej zapalniczki”. Czyżby i teraz ktoś przeciwdziałał powstaniu na ziemi „wiecznych elektrowni”? Ameryka jest krajem wszelkich możliwości...

Z. G. K.

Na Górnym Śląsku

Na pierwszym miejscu Blok Demokratyczny

na drugim miejscu Stronnictwo Pracy

Na Górnym Śląsku wyniki wyborów wykazują zupełny nieomni zanik PSL. Po Bloku Demokratycznym na drugie miejsce wyłoniło się tu Stronnictwo Pracy.

KATOWICE (PAP). Według nieoficjalnych danych w okręgu wyborczym nr. 42. Bielsko — w poszczególnych komisjach obwodowych na listę nr. 3 bloku Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych oddano głosów w obwodzie nr. 25 na ogólną liczbę głosujących — 1.299, lista nr. 3 otrzymała 1.292 głosy w obwodzie nr. 38, na 1.260 głosów — 1—115, w obwodzie nr. 42 na 1.117 głosów — 1.016, w obwodzie nr. 43 na 921 głosujących — 895.

Prowizoryczne wyniki wyborów w poszczególnych okręgach wyborczych na terenie całego kraju przedstawiają się jak następuje:

Okręg wyborczy nr. 40 — Katowice
OBWÓD NR. 10.
Nr 2 — SP. — 181
„ 3 — Blok demokr. 1.464
„ 4 PSL Nowe Wyz. 50
„ 5 PSL 54

OBWÓD NR. 21.
Nr. 2 SP. 212
„ 3 Blok 1.280
„ 4 PSL Nowe Wyz. 37
„ 5 PSL 64

OBWÓD NR. 6.
Nr. 2 Str. Pracy 448
„ 3 Blok Dem. 1.528
„ 4 PSL Nowe Wyzw. —
„ 5 PSL 54

OBWÓD NR. 169.
Nr. 2 Str. Pracy 448
„ 3 Blok Dem. 1.528
„ 4 PSL Nowe Wyzw. —
„ 5 PSL 54

OKRĘG WYBORCZY Nr. 43 Gliwice
OBWÓD Nr. 1
Nr. 3 Blok Dem. 979
Nr. 4 PSL 1

OBWÓD Nr. 4
Nr. 3 Blok Dem. 1.343
Nr. 4 PSL 34

OBWÓD Nr. 5
Nr. 3 Blok Dem. 1.468
„ 4 PSL 3

OBWÓD Nr. 6
Blok Dem. 1.653

„ 4 PSL 52
OBWÓD Nr. 110
Nr. 3 Blok Dem. 1.619
„ 4 PSL 18

Wyniki wyborów w okręgu Nr 2 Pruszków

OBWÓD NR 85
Nr. 1 PSL Nowe Wyzw. 94
„ 2 Str. Pracy 131
„ 3 Blok Dem. 1.390
„ 4 lista rol. i ogrod. 808
„ 5 PSL 637

OBWÓD NR 86
Nr. 1 PSL Nowe Wyzw. 1
„ 2 Str. Pracy 13
„ 3 Blok Dem. 1.983
„ 4 lista rol. i ogrod. 5
„ 5 PSL 585

OBWÓD NR 89
Nr. 1 PSL Nowe Wyzw. 368
„ 2 Str. Pracy 196
„ 3 Blok Dem. 1.004
„ 4 lista rol. i ogrod. 808
„ 5 PSL 808

OBWÓD NR 90
Grodzisk miasto
Nr. 1 PSL Nowe Wyzw. 27
„ 2 Str. Pracy 12
„ 3 Blok Dem. 1.512
„ 4 lista rol. i ogrod. 0
„ 5 PSL 865

OBWÓD NR 96
Nr. 1 PSL Nowe Wyz. 850
„ 2 Str. Pracy 203
„ 3 Blok Dem. 824
„ 4 lista rol. i ogrod. 77
„ 5 PSL —
Błonie miasto

OBWÓD NR 92
Nr. 1 PSL Nowe Wyzw. 3
„ 2 Str. Pracy 2
„ 3 Blok Dem. 1.082
„ 4 lista rol. i ogrod. 1
„ 5 PSL 510

Muzycy wołają o instrumenty

Sprawa zaopatrzenia zawodowych muzyków i młodzieży uczącą się w odpowiednią ilość instrumentów muzycznych jest zagadnieniem palącym. Sytuacja jest taka, że wielu bardzo wybitnych muzyków i pedagogów, działających w województwach centralnych, nie miało do tąd własnych instrumentów. Z drugiej strony — na Ziemiach Odzyskanych zastaliśmy ogromne ilości instrumentów muzycznych, a zwłaszcza fortepianów i pianin, które w bardzo wielu wypadkach znajdują się dotąd w niepowołanych re-kach.

Ten stan rzeczy nasuwa porównanie z innej dziedziny: czytaliśmy z oburzeniem o paleniu i niszczeniu olbrzymich ilości pszenicy australijskiej czy kanadyjskiej o topieniu milionów ton kawy brazylijskiej w morzu a jednocześnie o głodzie, chorobach z wycieńczenia i wysokiej śmiertelności w Chinach, Indiach czy innych punktach kuli ziemskiej. Coś szwankowało w samych założeniach ekonomii i rozdziału dóbr w skali światowej. To samo obserwujemy w dziedzinie zaopatrzenia i nasycenia rynku muzycznego w instrumenty w skali

krajowej. Tam — rażący brak, tutaj — nadmiar i niewłaściwa gospodarka.

Najpowaźniejszym ośrodkiem tzw. przemysłu muzycznego w Polsce jest bezsprzecznie Dolny Śląsk: tu koncentruje się ogromna większość obiektów fabrycznych, mogących w przyszłości uruchomić produkcję, wystarczającą nie tylko dla zaspokojenia potrzeb rynku wewnętrznego, ale pozwalającą także na rozwinięcie eksportu.

Organizowane kilkakrotnie przez Ministerstwo Kultury i Sztuki ekipy fachowców stwierdziły ogromne możliwości rozwojowe produkcji instrumentów muzycznych — zwłaszcza w zakresie wytwarzania pianin i fortepianów. Najpowaźniejsze obiekty tego rodzaju znajdują się w Legnicy, Świdnicy, Brzegu, Kłodzku, Lubiniu i w szeregu innych miejscowości. Mogą one rozpocząć produkcję zarówno samych (całych) pianin i fortepianów jak również mechanizmów młotkowych i klawiszowych. Celem uruchomienia tych obiektów niezbędne jest oczywiście zainwestowanie znacznych kapitałów i dużego nakładu pracy. Sprawa zabezpieczenia i

przejęcia tych fabryk przez Ministerstwo Kultury i Sztuki jest tym pilniejsza, że opóźnienie tej akcji spowodowało już niestety znaczne straty materialne.

Poza Dolnym Śląskiem zakłady przemysłu muzycznego znajdują się w województwie poznańskim (Leszno, Rawicz), na Pomorzu i w Kaliszu (znane zakłady Fibigera). Jak zaznaczyłem jednak, znacznie kluczowe posiadają obiekty, znajdujące się na Dolnym Śląsku.

Uruchomienie produkcji fortepianów i pianin rozwiąże kwestię zaopatrzenia ośrodków odczuwających największe braki w tym zakresie. Musimy jednak zdać sobie sprawę, że nie nastąpi to ani za miesiąc ani za pół roku. Fabryki, o których mowa wyżej, są zdewastowane, wyniszczone i „rozszabrowane”, maszyny znajdują się w opłakanym stanie, brak wielu niezbędnych materiałów i surowców, koniecznych do uruchomienia produkcji. Pokonanie tych wszystkich trudności wymaga jeszcze wielkiego wysiłku, mozolnej pracy organizatorów, fachowców i robotników oraz znacznych kapitałów, co niewątpliwie wpłynie na opóźnienie rozpoczęcia produkcji.

Co wobec tego należy przedsięwziąć?

Najpilniejszym zadaniem jest w tej chwili naprawa i remont zniszczonych, uszkodzonych instrumentów. Celem rozwiązania tego zagadnienia — do czasu uruchomienia właściwej produkcji — powstała w Warszawie spółdzielnia muzyczna przemysłowo-handlowa. Pracami jej kieruje zarząd, kontrolowany przez Radę Nadzorczą z wybitnym kompozytorem Piotrem Perkowskiem na czele. Spółdzielnia ta, działająca pod egidą Ministerstwa Kultury i Sztuki, uruchomiła już szereg placówek, których zadaniem jest remont, naprawa i strojenie instrumentów muzycznych. We Wrocławiu czynna jest również od kilku miesięcy tego rodzaju placówka przy ul. Władysława Łokietka. Zadania powyższe są tym pilniejsze na naszym terenie, że — jak wiadomo — znajdują się tu ogromne ilości zniszczonych i zdekompletowanych instrumentów, których remont jest palącą koniecznością. Wykonanie tej pracy złagodzić może dotkliwy brak pełnowartościowych instrumentów do czasu ukazania się nowych fabrykatów. Będzie to na razie jak gdyby namiastka produkcji. Wyżej wymieniona Spółdzielnia miała ambicję uruchomienia również samej produkcji, napotkała jednak na

rodajne czynniki Ministerstwa Kultury i Sztuki (Departament Muzyki z dyrektorem Kulczyckim na czele) doceniają w pełni ważność zaopatrzenia rynku muzycznego w odpowiednią ilość instrumentów. Wyrazem tego stanowiska jest powołanie do życia przedsiębiorstwa pod firmą Zjednoczone Zakłady Przemysłu Muzycznego, grupujące szereg fachowców i organizatorów. W chwili obecnej bawi na Dolnym Śląsku specjalna ekipa, wysłana celem zabezpieczenia obiektów przemysłu muzycznego oraz dokonania transakcji kupna instrumentów znajdujących się w dyspozycji władz radzieckich. Po dokonaniu tych transakcji nastąpi zwieźnienie tych instrumentów do upatrzonych już punktów na terenie Dolnego Śląska.

Zjednoczenie rozporządza znacznymi funduszami, a ludzie, kierujący jego działalnością, ożywiłi są najlepszą wolą doprowadzenia akcji do pomyślnych rezultatów. Wszystko to pozwala żywić nadzieję, że dzięki wysiłkom i pracy ludzi, którym sprawa produkcji instrumentów muzycznych leży na sercu — uda się w końcu zaspokoić najpilniejsze potrzeby świata muzycznego w tym zakresie.

JERZY MAŁCZYŃSKI.

dotychczas 100 milionów zł przedwojennych

„Panie kapitanie, w tych zakładach przemysłowych znajdują się maszyny, wywiezione z Polski przez okupantów niemieckich.“

Kapitan angielski chłodno patrzy na członków naszej Misji Rewindykacyjnej:

„Czy mogą panowie udowodnić? I czy wywiezienie nastąpiło przymusowo, czy też na mocy dobrowolnej ugody?“

Polacy sięgają do grubo wypchanej teczek: „Oto dokumenty...“

Ale nawet dokumenty nie wystarczą. Anglicy, niezmiernie wobec Niemców fair, zwracają się następnie do nich zapytaniem, czy prensje polskie są słuszne. I biorą na serio twierdzenie niemieckie, że ten zespół obrabiarek nie należy do Polski, ponieważ pochodzi np. z miasta Litzmanstadt, to zaś, jak wiadomo, wchodziło w obręb wielkiej Rzeszy...

Nie chcemy cudzego

Ostatnia nota polska, wysłana do marszałka Douglasa, wskazuje na utrudnienia, na jakie napotyka polskie żądania rewindykacyjne ze strony brytyjskich władz okupacyjnych. Bo trzeba to podkreślić, że Amerykanie pod tym względem nie stawiają żadnych przeszkód: Wasze? Możecie tego dowiedzieć? No to bierzcie, Nam na tym wcale nie zależy.

Francuzi nie chcą nam pomagać w dziele odzyskania naszej własności. I z ich strefy okupacyjnej nie nadchodzi nic. Stosunek Rosjan natomiast jest b. przychylny. Jeśli chodzi np. o Wiedeń czy radziecką strefę okupacyjną w Austrii, to jej ewakuacja z polskiego mienia została zakończona niemal całkowicie. Mamy tam jeszcze odzyskać kilka pociągów elektrycznych, których zwrot wcale się przyczyni do polepszenia sytuacji w podstolecznym ruchu podmiejskim.

Ewakuacja z Czechosłowacji idzie dość opornie.

To każdego zainteresuje

Rewindykacja do pewnego stopnia stała się rzemiosłem, wymagającym ścisłej, precyzyjnej pracy.

Trzeba umieć wykazać, co i gdzie zostało wywiezione. Trzeba udowodnić pochodzenie. I tym większą jest zasługa Biura Rewindykacji i Odszkodowań Wojennych, że dotychczas odzyskane mienie szacowane jest na 100 milionów zł. przedwojennych.

Lista rewindykowanych obiektów jest już długa i obejmuje nast. poważniejsze pozycje: Fabryka Broni w Radomiu, Fabryka Prochu w Pionkach, większość Państw. Wytwórni Broni w Skarżysku. Wyposażenie Zakładów przemysłowych w Moście odzyskane zostało w 80% i uruchomione one będą w ramach planu 3-letniego. Dalej odzyskano maszyny z Zakładów przemysłowych „Tudor“ i „Piastów“, wytwórni kabli w Ożarowie, część Zjednoczonych fabryk żarówek i z Państwowych Zakładów Optycznych w Warszawie. Odnaleziono w Niemczech 66 wagonów tramwajowych, które znacznie przyczyniły się do uruchomienia komunikacji tramwajowej w stolicy. Odzyskano dla przemysłu włókienniczego 39 selfaktorów (maszyn tkackich), 94 wagonów zawierających wyposażenie Schloeserowskiej Manufaktury w Łodzi (do ich odzyskania również przyczyniły się sowieckie władze wojskowe).

Przemysł spożywczy pozyskał duży materiał włókienniczy, poważne ilości klepek dębowej oraz chłódnie dla Okocimia. W dziedzinie kulturalnej — części różnych bibliotek, m. in. biblioteki Sejmowej, bogatego księgozbioru parafii św. Krzyża w Warszawie, rewindykowano Poznański Zakład Inżynierii Leśnej, Zakład Bakteriologiczny, Instytut Pański i t.d. Niezwykle cennym nabytkiem było 400 miligramów radu. Pięć tysięcy sztuk rycin z naszych stałnizn zarodkowych. Siatki, odnalezione w różnych portach niemieckich, wspomniane już w prasie tysiąc dzwonów, kilkadziesiąt wagonów różnych obrabiarek, dokumenty PIM-u, plany kopalni i t.p.

Czekają od 5 miesięcy

Z Ostrowca, Starachowic, od

Lilpopy i in. wywieziono co najmniej 9.000 wagonów maszyn i obrabiarek do Hermann Goering-Werke. Akcja ich rewindykacji — zależnie od strefy — postępuje b. powoli. Zespół pracowników Lilpopy czeka już 5 miesięcy na wpuszczenie do strefy angielskiej. Odnaleziono np. tysiące obręczy do koł kolejowych, produkowanych w Ostrowcu, lecz nie można ich rewindykować, ponieważ swego czasu Niemcy nie pozwolili umieszczać na odlewach znaku miejsca produkcji.

Odzyskiwanie maszyn ma zupełnie inne znaczenie, aniżeli nabywanie nowych zespołów, ponieważ wywiezione obrabiarki wracają na dawne miejsce i w krótkim przeciągu czasu mogą rozpocząć produkcję, podczas gdy dla maszyn, dostarczonych np. przez UNRRA, trzeba dopiero stwarzać warunki

pracy. Dlatego też każda maszyna, każda obrabiarka, wracająca do kraju, przez włączenie się do procesu produkcji, przyspiesza odbudowę. (jkm.)

Gigantyczne kraby

Na wyspach Bożego Narodzenia leżących na południe od wyspy Jawy, żyją olbrzymie kraby. O wielkości ich świadczyć może najlepiej fakt, że wdrapują się one na wysokie palmy kokosowe, ścinając swoimi szczypcami orzechy, które następnie otwierają i zjadają. Człowiek może tego dokonać tylko przy pomocy siekiery lub piłki.

W imperium brytyjskim istnieją trzy „wyspy Bożego Narodzenia“. Jedną o której wspomnieliśmy powyżej, druga leżąca na Pacyfiku, a trzecia... ale to nie jest wyspa, lecz nazwana w ten sposób wioska leżąca w Nowej Szkocji.

Głos znakomitego publicyisty

o „Modzie i Życiu Praktycznym“

Jeden z najświetniejszych publicystów polskich, prof. Józef Wadowski zabrał ostatnio głos pod swym stałym pseudonimem „Widz“ na łamach „Kuriera Codziennego“ (nr 3/191, 6 „Modzie i Życiu Praktycznym“.

Oto fragment z tego artykułu:

Po pewnym (nie całkowitym) zahamowaniu w latach wojny moda znów, jak to się mówi, nabrała „rumieńców życia“.

Pod redakcją świetnej dziennikarki, p. Jadwigi Baranowskiej, ukazuje się dwumiesięcznik p.n. „Moda i Życie Praktyczne“. Wydawnictwo to zdobyło duże i zasłużone powodzenie. Odpowiada celowi: Zaspakaja rzeczywiste potrzeby wielkiego zastępu czytelników, a do pewnego stopnia i czytelników. Jest pożyteczne. Nie o wszystkich pismach da się tak powiedzieć. Kto wie, czy większość... Nie poruszają tego przykrego dla dziennikarza tematu „Moda i Życie Praktyczne“ sprawa również przyjemność este-

tyczną dzięki kierownictwu artystycznemu p. Henryka Tallan-Talandziewicza.

Wydawnictwa takie są dobrym znakiem nawrotu do pewnych, nieprzemijających wartości i norm kulturalno-obyczajowych. Stopięćdziesięciotysięczny nakład „Mody i Życia Praktycznego“ jest jednym z dowodów, że potrzeby i przyjemności dawniej elitarnie zazwyczaj się szybko upowszechniały. Wydawnictwo to trafia już „pod strzechy“. Proszę się nie uśmiechać. Nie ma żadnego powodu, by to co sianowicie potrzebę kobiet materialnie uprzywilejowanych, nie stało się potrzebą wszystkich kobiet.

Fakt, że publicysta tej miary co „Widz“ poruszył temat mody i życia praktycznego, jest krępującym objawem, że sprawom codziennym przywraca się ich ważność. Bo one, te drobne, codzienne sprawy praktyczne, organizowane w duchu postępu, ulepszają i upiększają życie człowieka. K110

Czy jest blok?

Na marginesie wizyty marszałka Montgomery'ego w Moskwie „Dziennik Polski“ stwierdza:

Blok anglosaski tylko pozornie wydaje się monolitem: w istocie rzydcy między Anglią a Stanami Zjednoczonymi toczy się ukryta, lecz niemniej zażarta walka. Anglia broni się ze wszystkich sił, by nie stracić swych wpływów i swej pozycji w świecie. Anglia nie chce dać się polknąć przez wycieloryba amerykańskiego. W Anglii dochodzą do głosu skłania, sprzeciwiające się przyjaznemu podporządkowaniu potędze amerykańskiej. Ostatnia rebelia w łonie Partii Pracy miała wyraźne ostrze anty-amerykańskie zaś zwycięstwo republikanów w Stanach Zjednoczonych wyraźne ostrze antyangielskie. Dlatego Anglia rozgląda się za sojusznikiem. Podróż marszałka Montgomery'ego do Związku Radzieckiego, to nie przypadek, ani wizyta kurtuzyjna to jeszcze jeden sygnał, po którym nastąpią i dalsze, bo Anglia poszukuje nowej koncepcji politycznej, pragnąc wyrwać się z izolacji.

Sens połączenia

Od dnia 1 stycznia weszła w życie umowa Byrnes — Bevin o połączeniu ekonomicznym brytyjskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej. „Gazeta Robotnicza“ szczegółowo rozważa to zagadnienie i po stwierdzeniu niezgodności zawartej umowy z uchwałami poczdamskimi, dochodzi do następujących wniosków:

Prasa zagraniczna zwraca uwagę, że umowa o zjednoczeniu stref brytyjskiej i amerykańskiej została dobrze przyjęta w światowych kołach kapitału monopolistycznego. Podobno w zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec przeprowadza się masowo skup akcji niemieckich przedsiębiorstw przemysłowych. Akcje te zamierza się puścić na giełdę. W ręce amerykańskich kapitalistów przeszły zakłady samochodowe „Opel“, koncern „Heinkel“, „Lacson“ inne. Tak olbrzymie przedsiębiorstwa, jak „Verenigte Stahlwerke“, w których czwarta część akcji była własnością kapitału zagranicznego, wznawia swą pracę i uzyskuje uprzywilejowane stanowisko w dziedzinie zaopatrywania w surowiec. Mający ulec likwidacji znany koncern chemii wojennej I. G. Farben-Industrie faktycznie nie zawiesił swej działalności.

Umowa o zjednoczeniu stref ma zatem na celu ułatwienie kapitałowi anglosaskiemu usadowienie się w gospodarce niemieckiej. Jedyną, że wiele z praktycznych postanowień tej umowy jest sprzeczne z uchwałami konferencji poczdamskiej, to też niewątpliwie kwestia ta będzie szczegółowo omawiana na rozpoczynającej się w Londynie konferencji w sprawie Niemiec.

Nie zatraciła polskości

„Echo Południa“ zamieszcza rozmowę z jedenastoletnią Bogumiłą Rostowską, którą jako ośmiolatek dziecko wywieźli Niemcy z Łodzi:

— Zabrano mnie na ul. Kopernika, tam było, sfotografowano i znów było za to, że mówiłam po polsku. Byłam w Kaliszu i w Salzburgu. Do gospodarzy mówili „mutti i watti“, nazywałam się wtedy Erna Rest, w Hitlerjagend śpiewałam niemieckie piosenki i uczyłam się z niemieckimi dziećmi. Opowiadali mi dużo o Hitlerze...

Niebyłoby dobrze działa się jednak „Ernie“, która gdy tylko przyszli Amerykanie — uciekla od swych kilkuletnich opiekunów do żołnierzy. Teraz ta 11-letnia dziewczynka powróciła do Łodzi i znów się nazywa Bogumiła Rostowska. Rodziców nie odnalazła, mieszka u opiekunów na ulicy Malborskiej.

Czyż nie są wzruszające wspomnienia małej Polki, która przez przeszło dwa lata nie zapomniała o swej narodowości i Ojczyźnie? Lecz nie wszystkie dzieci mają dobrą pamięć. Wiele tysięcy zniemczonych dzieci polskich przeżywa jeszcze ciągle w Niemczech i są nieświadome swej przynależności narodowej.

Przed Rządem Polskim i społeczeństwem wylaniają się nowe trudne zadania identyfikacji i rewindykacji zaginionych dzieci.

Wrocław bez plastyki

wciąż o polską sztukę

Kiedy różne muzy już dostatecznie opanowały Wrocław i oswoiły się w tym Grodzie, muza plastyczna jakoś boczy się i unika nas. Miłośnicy sztuk plastycznych mogą tylko zadośćwiedzieć wzdychać do rozlicznych wystaw malarskich, organizowanych w Polsce Centralnej. Przeglądajmy kilka numerów Przeglądu Artystycznego i kroniki artystyczne innych miast, nawet już i na Ziemniach Odzyskanych. Serce się kraje, że we Wrocławiu od maja 1946 r. do stycznia zorganizowano tylko dwie poważniejsze wystawy: indywidualną art. mal. Potyńskiej (grafika, pejzaż i architektura Dolnego Śląska), oraz ogólną wystawę malarstwa polskiego, przeważnie malarzy krakowskich. Była to inicjatywa dyr. Trzebińskiego, a realizował ją dyr. Geppert. I to wszystko. A porównajmy z tym dziesiątki koncertów symfonicznych, recitalów, muzycznych i koncertów śpiewaczych, kilkanaście wystawionych oper, nie które z nich idą już po kilkanaście razy (np. Traviata po raz 19), teatr wystawia sztuki, zwłaszcza Fredry, też dziesiątki razy, a frekwencja zawsze silna. Wszystko to więc świadczy o wzmagającym się ustawnie życiu kulturalnym Wrocławia. To samo zjawisko obserwujemy w życiu naukowym i literackim. Nie dawne artykuły w „Odrze“ oraz w Wrocławskim kalendarzu akademickim świadczą, że życie naukowe intensywnie się rozwija. Literaci mają swe czyste, nieraz na wysokim poziomie „czwartki literackie“. Jakże ubogo wobec tego wygląda życie ar-

tystyczne. Tylko dwie wspomniane wystawy, które zasadniczo przeszły jakoś bez większego echa.

Zorganizowano wprawdzie we Wrocławiu Z.P. Art. Plastyków i P.W. Szkołę Sztuk Pięknych, przy których skupiła się szczupła garstka plastyków zamieszkałych we Wrocławiu, wśród których znajdziemy tak poważne nazwiska w sztuce jak. Dołżycki, Geppert, Kopystyński Kreha, Dawski i Pękalski.

Lecz ani jeden ani drugi fakt nie upłynął specjalnie ożywczo na wzmożenie życia artystycznego we Wrocławiu. Jest wprawdzie zapowiedziana indywidualna wystawa E. Gepperta oraz zbiorowa Wrocł. Z. P. ART. Plastyków. Oczekujemy i spodziewamy się jeszcze wystaw poważnych artystów jak wspomniani członkowie Z.P.A.P. we Wrocławiu.

Jeśli więc miejscowa plastyka jeszcze nie ruszyła, to nie możemy oczekiwać wypadów na Dolny Śląsk grup malarskich, czy pojedynczych artystów z Centralnej Polski. Czemu to przypisać? Zestawmy kilka faktów: E. Geppert organizował pierwszą wystawę malarską kilka miesięcy, bo miejscowe czynniki powołane do pomocy w tym dziele nie szły na rękę; choćby taka sprawa jak sala wystawowa. Dalej, dyr. P. W. Szkoły Sztuk Pięknych od lata 1946 mieszka kątem w hotelach uniwersyteckich, a ostatnio zamierza się przeprowadzić do salki przy swej dyrekcyjnej kancelarii. Zarząd Z.P.A.P. urzęduje w jednym z kątów sekretariatu Szkoły Sztuk Pięknych, członkowie Wrocławskiego

Z.P.A.P. nie mogą przygotować materiału na wystawę bo zajęci pracą zarobkową, nie mają czasu na „nawanie. Miasto nie mogło dać mieszkań malarzom, dopiero Rektor Uniwersytetu odstąpił im parę domów w Kolonii Uniwersyteckiej na Opławiu. Brak jednak funduszy na remonty. Więcej pisała o tym w prasie wrocławskiej Hanna Krzetuska. Cóż więc robią miejscowe Wydziały i Referaty Kultury i Sztuki w tej sprawie?

Wymaga tego ogólnego zainteresowania sprawą Muzeum Sztuki we Wrocławiu. Jeśli o innych zagadnieniach, tak naukowych jak literackich już tyle napisano, tej sprawy nikt jeszcze w prasie dolnośląskiej obszerniej nie poruszył. Już od maja 1945 r. Prof. K. Majewski ze swoim współpracownikiem magistrzem Gębickim niezmordowanie ratowali, zabezpieczali i gromadzili to, co ze sztuki z zawieruchy wojennej ocalało. Wrocław przecież posiadał niezmiernie bogate i cenne zbiory artystyczne z odległych epok historycznych, z których wiele przepadło, część gdzieś powywożono, a resztki pozostały. Były tam przecież zabytki związane z tradycjami piastowski mi.

Otóż co z tego ocalało, co uratowano i co pozostało we Wrocławiu. Wprawdzie Warszawa skwapliwie wiele dzieł sztuki z Dolnego Śląska zagarnęła, jednak coś i tu zatrzymała. Uratowano też wspaniałą i przepiękną bibliotekę z zakresu historii sztuki, zawierającą kilkadziesiąt tysięcy tomów. Znajdują się tam rzadkie i cenne albumy, teki graficzne, wspaniałe reprodukcje arcydzieł plastyki. Biblioteka winna być też udostępniona, tak dla naukowców, jak i artystów, oraz zainteresowanych sztuką. Należało też w jak najkrót-

szym czasie udostępnić publiczności zbiory sztuki, które przywieziono ze Lwowa wraz z Biblioteką Ossolineum. Zamieszczono na ten temat kilka krótkich notatek w prasie i literaturze. A wszak te dzieła polskiej sztuki winny być wystawione na widok publiczny. Pozamykano je w salach gmachu Św. Macieja, opieczętowano siedmioma pieczęciami i koniecznie patrzeć na niemieckie kiczki których tak pełno po wystawach sklepów, w urzędach nawet i prywatnych mieszkaniach. Zbierając te wszystkie fakty, miłośnicy sztuki we Wrocławiu apelują do Ministerstwa Kultury i Sztuki i Związków Polskich Artystów Plastyków o:

1 Zorganizowanie stałej objazdowej wystawy Sztuki Polskiej dla Dolnego Śląska.

2 O stałe udzielanie poparcia artystom plastynom zamieszkałym na terenie Dolnego Śląska, oraz miejscowemu Z.P.A. Plastyków.

3 Przystąpienie do odbudowy Muzeum Sztuki we Wrocławiu i zorganizowanie w nim działu Polskiej Sztuki Współczesnej (winne tam być włączone dzieła sztuki przywiezione ze Lwowa).

4 O opracowanie przez fachowców odpowiedniego przewodnika artystycznego po Wrocławiu, który byłby przeznaczony dla mieszkańców miasta, wycieczek, a przede wszystkim jako pomoc naukową w miejscowych szkołach; (młodzież ucząca się we Wrocławiu mało zna zabytki tejsze).

5 O przydzielenie malarzom i Z. P. A. P. odpowiedniego budynku na siedzibę Związku, na stałe wystawy malarskie, bazar artystyczny i na zebrania i wieczory artystyczne.

NA-WA-RA

ZIEMIE ODZYSKANE

Miasta

Osady

Wsie

Jelenia Góra

Nowe kadry instruktorów PW. i WF.

Powiatowy Ośrodek PW i WF zorganizował 2 kursy narciarskie dla instruktorów. Jeden w Jeleniej Skale zgromadził ponad 70 uczestników, drugi w Karpaczu, w schronisku im. Br. Czecha około 100 osób. Równocześnie w Szklarskiej Porębie odbywa się kurs referentek przysposobienia wojskowego kobiet. Z całej Polski zjechało się 70 kandydatek.

Lepiej później jak nigdy Rozdział paczek UNRRA

(TAF) Według informacji zasięgniętych w Urzędzie Aprowizacji i Handlu świąteczne paczki unrowskie będą jednak rozprowadzone wśród ludności już w najbliższym tygodniu. Paczki otrzymają wszyscy ci, którzy nie mieli możliwości ich zrealizować w okresie przedświątecznym. Dotychczasowa zwłoka polegała na tym, że Ministerstwo Aprowizacji i Handlu na cały Okręg Dolnośląski przydzieliło o 28.000 paczek za mało w stosunku do faktycznego stanu zapotrzebowania. Osoby, które w Jeleniej Górze, wskutek przeoczeń pewnych organów władzy pobrały całe paczki, zamiast przysługującej im połowy, będą zmuszone, tytułem wyrównania zrezygnować z należnych na ten miesiąc przydziałów smalcu i mięsa.

Zary

Zakończenie turnieju szachowego

(WAG) W ubiegłym tygodniu w salach „Wielkopolski“ odbyło się uroczyste rozdanie nagród uczestnikom jesennego turnieju szachowego o mistrzostwo miasta Zar na rok 1946. Tytuł mistrza oraz pierwszą nagrodę zdobył ob. Adam Wagner, który na możliwych 17 punktów uzyskał 16. Na dalszych miejscach uplasowali się: ob. ob. Kryński 15 pkt., Szłaga i Kalek po 14 pkt.

Sobótka

Powiat wrocławski ogląda wystawę

W czwartek dnia 16 stycznia otwarto drugą z kolei na terenie m. Wrocławia Wystawę Planu Gospodarczego p. n. „Od Wyzwolenia do Odbudowy“. Wystawa mieści się na Karłowicach przy Pl. Malczewskiego Nr. 1 w Domu Kultury i Sztuki.

Wystawa obrazuje dorobek niektórych zakładów pracy Dolnego Śląska, Instytucji, oraz w wykresach i planach odzwierciedla 3-letni plan odbudowy gospodarczej Kraju.

Wystawa otwarta jest dla zwiedzających codziennie w godzinach 11 — 15.

Otwarta przed tygodniem wystawa planu gospodarczego w salach hotelu „Polonia“ cieszy się wielkim zainteresowaniem publiczności. W ciągu zaledwie kilku dni wystawę zwiedziło ok. 5 tys. osób. Zorganizowano podobne wystawy w pow. wrocławskim, mianowicie w miastach Sobótka, Kąty i Żurawie. Do najefektowniejszych z nich należy wystawa w Sobótce, którą otwarto uroczysto w dniu 16 stycznia. Jest to naprawdę reprezentacyjna wystawa Dolnego Śląska, posiadająca szereg pięknych stoisk, z których na szczególne wyróżnienie zasługują ekspozycje Kamieniołomu Granitu Nr. 33, Państwowego Kamieniołomu ze Skalenia nr. 282, Państw. Kopalni Magnezytu, Państw. Browaru w Sobótce, który wszystkich zwiedzających czaruje szklanką piwa, Państw. Tartaku. Stoiska własne mają również poszczególne Zjednoczenia przemysłowe i zakłady pracy.

W otwarciu wzięli udział burmistrz, ob. Pietka, miejscowy proboszcz, dyr. inż. Gisman, dyr. Czyżowski, kier. Marcinkiewicz, dyr. Szulm, dyr. Jagielnicki, przedstawiciele Woj. i Pow. Urzędu Informacji i Propagandy oraz licznie zebrana publiczność z miasta i gminy Sobótka. Do zebranych przemówił ob. Urbaniak z Rady Naczelnej PPS.

PRODUKUJEMY ZŁOTO

Bogata jest ziemia dolnośląska

I to 24-karatowe

Bogata jest ziemia dolnośląska, zasobna w liczne bogactwa naturalne. Mały tu węgiel, kwarc, rudy cynku, magnezytu, nieznaczne ilości srebra, a nawet jedyną w Polsce kopalnię arsenu, położoną w Złotym Stoku obok Ząbkowic.

RIEKA DANYCH HISTORYCZNYCH

Ciekawa jest historia tej kopalni. Jak wynika z pierwszych wzmianek historycznych, kopalnia arsenu w Złotym Stoku znana była już w IX w. po Chrystusie. Była to podówczas kopalnia odkrywkowa, której szczyt rozwoju przypadła na wiek XVI. Tu też istniała podobna mennica, gdzie wybijano monety ze złota. Złoto, jak twierdzą historycy, wydobywano tu począwszy od XVII w., w połowie zaś XVIII w., po stułecnej blisko przerwie, odkrywając znów uruchomiono, rozpoczynając na nowo budowę podziemnych chodników celem eksploatacji bogatych złóż arsenu, potrzebnego do celów farmaceutycznych, dla hut szklanych, topienia szkłowników i t.p.

URUCHOMIONA KOPALNIA.

W XIX w. chemik niemiecki, Güttler, znalazł reakcję chemiczną, która umożliwiła wydobywanie z odpadków arsenu czystego chemicznie złota. Obecnie po odzyskaniu Dolnego Śląska przez władze polskie, kopalnię znów uruchomiono. Ołbrzymi teren, na którym znajduje się kopalnia, huta, własna elektrownia, warsztaty mechaniczne, elektromechaniczne, bezkarnia oraz oddziały: wytapiania rudy, ołowiu, barwików i złota, usiany jest licznymi wzgórzami, szeregiem zwykłych, niepozornych budynków oraz siecią wąskotorowych linii kolejki elektrycznej, doprowadzającej wózkami rudy arsenu z kopalni do fabryki.

PRACA

W MASKACH OCHRONNYCH.

Dziwne wrażenie na zwiedzającym wywierają krzątający się po poszczególnych działach fabryki ludzie, ubrani w maski ochronne,

ubrania i rękawice, chroniące ich od zabójczego działania chloru czy też groźnej dla zdrowia trucizny — arsenu. Wystarczy wspomnieć, że 1/10 grama arsenu jest dla dorosłego człowieka dawką śmiertelną! Ludzie, zatrudnieni w fabryce, pracują na dwie zmiany, w działach zaś specjalnych szkodliwych dla zdrowia, jak np. przy piecach hutniczych i sublimacji, zaledwie po 30 min. na godzinę. Otrzymują oni poza normalnymi przydziałami żywnościowymi po litrze mleka dziennie oraz półtora kg. stoniny miesięcznie, jako odtrutkę przed zabójczym działaniem trucizny. Obowiązani są, po zakończeniu pracy, oddać swe ubrania ochronne do pralni, gdzie pierze się je codziennie, aby usunąć z nich resztki trującego pyłu arsenikowego. Ogółem przemysł arsenu w Złotym Stoku zatrudnia 780 ludzi, w tym zaledwie 17 Niemców, w oddziale zaś złota, który w tej chwili najbardziej nas interesuje, pracuje ok. 20 ludzi.

JAK WYRABIA SIĘ ZŁOTO Z ARSENU.

Ażeby otrzymać z arsenu złoto, musi on przejść szereg skomplikowanych procesów chemicznych. W tym celu 5%-wą rudę arsenową łamie się i wzbogaca na tzw. stołach wstrząsowych, gdzie otrzymuje się 50%-wy koncentrat, który miele się następnie na specjalnych młynach. Z kolei, przy jednoczesnym wstrząsaniu, splukuje się za pomocą wody piasek i odpadki skalne, otrzymując w ten sposób rudę arsenową, która spływa pasami do specjalnie na ten cel przygotowanych zbiorników. Rudę tą płucze się powtórnie na stołach obrotowych, wydobywając z niej resztkę zawartości arsenu. Skoncentrowaną do 50% rudę wysypuje się z kolei do pieca obrotowego, opalanego gazem generatorowym, gdzie arsen się sublimuje (przechodzi z ciała stałego w lotne), doprowadza

ny za pomocą wentylatora do odpylaczy, gdzie wreszcie osiada na ścianach jako arsenik surowy. Następnie przewozi się go do pieca sublimacyjnego, gdzie poddaje się go powtórnej sublimacji, otrzymując wreszcie 99,5% arsenik sublimowany. Arsenik ten wysyła się do Anglii i Węgier, gdzie używa się go do wyrobu trutek na szczury, owady i t.p. Dopiero teraz wpałki poarsenowe idą z pieca na oddział złota, gdzie jako wychlorowane złoto, przechodzą do hali ługów i tam po kilku procesach chemicznych w temperaturze ok. 1000° wytapia się w tyglu grafitowym w sztabki wielkości 5 kg. Sztabki te natychmiast depozytuje się w Banku Narodowym w Kłodzku, skąd następnie odwozi do Warszawy. Dodać należy, że produkcja złota jest uboczną, dającą z jednej tony rudy zaledwie 3—10 gr. złota. Odlew złota odbywa się w tajemnicy i żaden z robotników aż do ostatniej chwili o tym nie wie.

WYPRODUKOWALISMY PRZESZŁO 72 KG ZŁOTA

Ciekawe są dane, dotyczące ilości wyprodukowanego dotychczas w Złotym Stoku złota. Począwszy od dnia uruchomienia działu złota, t.j. od 15 listopada 1945 r. do grudnia 1946 r. wyprodukowano

tu 72,882 kg czystego złota. Najwięcej, bo 8,245 kg, wyprodukowano w marcu ub. r., najmniej zaś, bo zaledwie 3 kg, w październiku ub. r. Ponieważ zapas rudy wkrótce się skończy, zamierza się przystąpić w jak najkrótszym czasie do poszukiwań nowych złóż rudy arsenu na terenie kopalni. Jeśli chodzi o produkcję rudy, wyniosła ona w listopadzie 46 r. 1,749,010 kg. dziennie, produkcja zaś arsenu ok. 5 ton dziennie. Oprócz arsenu produkuje się tu arsen metaleliczny, czerwień arsenową, minie ołowianą, tlenek ołowiu (glejta), czerwień tlenkową, farby suche, lakiery, kredę mieloną, oraz polewę (glazurę). Minie ołowianą, której produkcja w listopadzie 46 r. wyniosła 133,260 kg. wysyła się przeważnie do Szwecji, Danii i Rosji, fabry zaś ziemne (wapienne), o trzymywane z mielonego wapienia zmieszane z odpowiednim pigmentem, zamówiła ostatnio Szwajcaria.

JAK ŻYJĄ ROBOTNICZY.

Robotnicy, zatrudnieni w kopalni i w fabryce, korzystają ze stołówek, dającej im pożywną supkę na śniadanie oraz posilny obiad z 2-eh dań. Mają oni swą bibliotekę, liczącą ok. 600 tomów oraz świetlicę z sekcjami: dramatyczną, kulturalno - oświatową i sportową. Korzystają poza tym z domu wypoczynkowego, dla dzieci zaś uruchomiony został żłóbek. — TEO.

Krzewimy artyzm wśród szerokich mas

Ogólnopolski Konkurs Zespołów Artystycznych

Komisja Centralna Związków Zawodowych w Polsce ogłosiła I Ogólnopolski Konkurs Ochotniczych Zespołów Artystycznych świetlic zakładowych, klubów fabrycznych i domów kultury Związków Zawodowych.

Regulamin konkursu przewiduje eliminacje zespołów na szczeblu powiatowym, następnie wojewódzkim

i wreszcie ogólnopolskim w Warszawie.

Do konkursu mogą przystąpić wszystkie zespoły artystyczne zorganizowane i działające przy świetlicach zakładów pracy, klubach i domach kultury na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

A więc w konkursie wezmą udział: chóry, duety, kwartety, tercety, śpiewacy, soliści na instrumentach, zespoły taneczne oraz indywidualni tancerze, orkiestry (z wyjątkiem dętych), zespoły widowiskowe (inscenizacje, przedstawienia), deklamatory itp.

Główny Komitet konkursu składa się z przedstawicieli TUR-u, Zw. Zaw., Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz przedstawicieli świata kulturalno-artystycznego. Na czele wojewódzkiego komitetu stoi kierownik wydziału kulturalno-oświatowego OKZZ.

Ufundowano szereg nagród centralnych, wojewódzkich i powiatowych dla najlepszych zespołów. Konkursy na szczeblu powiatowym i wojewódzkim muszą być ukończone do dn. 15 lutego 1947 r. Z końcem kwietnia odbędzie się eliminacja ogólnopolska. W święto 1 maja nagrodzone i wyróżnione zespoły wystąpią na uroczystym pokazie publicznym w Państwowym Teatrze Polskim.

Blizszych szczegółów udziela we Wrocławiu kierowniczka wydziału kultur.-oświatowego OKZZ Władysława Wołniak. Ob. Wołniak oświadcza, że na terenie województwa wrocławskiego istnieje ok. 300 świetlic, spośród których już 50 zgłosiło swój udział w konkursie.

Najlepiej pracują ośrodki świetlicowe w Kamiennej Górze, Wałbrzychu, Wrocławiu. Czołowym zespołem jest we Wrocławiu zespół świetlicy przemysłu konfekcyjnego (Traugutta 80). Przy świetlicach pracują oświatowcy-nauczyciele jako instruktorzy.

A. ANISZCZYK

Sprawy gospodarcze

ROZSZERZENIE AKCJI WARZYWNICZEJ

Ponieważ wczesną wiosną kończy się działalność UNRRA na terenie Polski, w nadchodzącym roku musimy liczyć wyłącznie na własne siły. Dlatego też obok intensywnej uprawy pól, sadów, hodowli drobiu — rozszerzamy znacznie ramy akcji warzywniczej.

Już obecnie są czynione przygotowania celem usprawnienia przechowania warzyw, przetwarzania ich, skupu i sprzedaży.

W Ministerstwie Aprowizacji i Handlu odbyło się ostatnio posiedzenie Komisji Doradczej dla spraw obrotu warzywami i owocami. Poruszono kwestię przeprowadzania handlu warzywami przez organizacje spółdzielcze oraz na terenie miast również przez hurtownie prywatne. Wśród technicznych zagadnień dużo uwagi poświęcono wysokości zarobków w handlu warzywniczym.

OSTATECZNY REZULTAT PRODUKCJI HUTNICZEJ

Przemysł hutniczy w roku 1946 wykonał plan w surówce na 107%, w stali — 110,6%, w wyrobach walcowanych — 100,2%, w wyrobach kutych, odlewach i przetwórczych — 122%, w cynku 107%, w ołowiu — 113%.

Plan ten wykonano mimo wywieżenia i braku 25% urządzeń walcowniczych i dewastacji urządzeń pozostałych.

NAWIĄZUJEMY STOSUNKI HANDLOWE Z TURCJĄ

Ożywienie naszego handlu zagranicznego przynosi nowe wyniki. Oto w dniu 20 stycznia br. wyjechała polska delegacja do Turcji, celem skonkretyzowania wymiany towarowadewizowej. Dodać należy, że niedawno zawarliśmy umowę handlową z Egiptem.

Z Turcji jak wiadomo możemy otrzymywać nie tylko dywany oraz inne wschodnie tkaniny, lecz także tytoń, owoce południowe, cenne surowce.

WYSTAWA NASZEGO PRZEMYSŁU W ARGENTYNIE

Nie tylko polski węgiel interesuje zagranicę. Nasz przemysł ma tam również dobrą markę. Na skutek zainteresowania naszymi towarami w kupieckich sferach Argentyny, wkrótce wyrusza za ocean ruchoma wystawa wzorów naszego przemysłu.

Zorganizowana poprzednio podobna wystawa Włoch dała bardzo poważne rezultaty.

UPORZĄDKOWAĆ KWESTIĘ UZDROWISK

Był okres, kiedy dolnośląskie uzdrowiska daremnie czekały na gospodarzy. Okres ten się skończył. Kto miał ludzi i transport — zajął jedną, dwie, trzy wille i trzyma je nadal. Inni przyszli za późno i nie mają żadnej.

Dobrze, jeśli zajęte wille są wykorzystane przez letników, a nie zdarza się nieraz tak, jak w Szklarskiej Porębie, gdzie CPN (Centralny Zarząd Przemysłu Naftowego) zajmuje dwa domy, a w innej miejscowości jeszcze dwa i w ten sposób posiada więcej pokoi niż urzędników.

Domy te trzyma się dopóty, dopóki można z nich coś wyszabrować, potem odstępuje się innej instytucji.

CPN trzyma w Szklarskiej Porębie dom przeszło rok i nikt tam dotychczas prócz stróża nie był... Dom posiada 10 pokoi.

Odnosne organy powinny przeprowadzić rewizję, a przede wszystkim stwierdzić stan posiadania poszczególnych instytucji. Świat pracy nie może cierpieć dla tego tylko, że CPN czy inne bogate przedsiębiorstwo posiada rozgałęzione znajomości. (A)

Ul. Ludwika Mierosławskiego

Na krańcach Sępola znajduje się tuż obok ulicy Monte Cassino maleńka uliczka, nazwana na cześć „czerwonego dyktatora“ powstania styczniowego Ludwika Mierosławskiego. Ludwik Mierosławski, rewolucjonista polski (urodz. w 1814 r.) brał udział w powstaniu listopadowym jako podchorąży. Po upadku powstania wyemigrował do Francji, gdzie poświęcił się pracy literackiej, studiom nad historią wojskowości oraz działalności politycznej w Tow. Demokratycznym. W roku 1845 został wybrany do Centralizacji i przeznaczony na dowódcę przyszłego powstania, które miało rozpocząć się w Poznaniu. W przededniu rewolucji Mierosławski został aresztowany w Poznaniu i postawiony przed trybunałem berlińskim, gdzie zyskał sobie ogromną sławę wspaniałym przemówieniem. Rewolucja 1848 oswoiła go z więzieniem i postawiła na czele ruchu narodowego w Poznaniu. Po stoczeniu dwóch zwycięskich bitew pod Miłostawem i Wrześnią, musiał wobec przeważającej siły Prusaków złożyć broń. W roku 1849 dowodził wojskami rewolucyjnymi na Sycylii i w Badeńskim, składając tam dowody wysokich zdolności wojskowych.

W czasie wojny krymskiej popierał myśl utworzenia legionu polskiego przy rządzie tureckim. W roku 1861 objął kierownictwo polskiej szkoły wojskowej w Cuneo. Popularność Mierosławskiego osiągnęła wówczas punkt szczytowy. Po wybuchu powstania powołany został na dyktatora, lecz pobity pod Wsią, opuścił Polskę. Odtąd w życiu Ludwika Mierosławskiego zmalało, ostatnie lata (umart w roku 1878) spędził w zapomnieniu.

H. MUSZ.

Śnieg

(—) Po kilku dniach względnie ciepłych w niedzielę wieczorem temperatura opadła o kilka stopni. W nocy spadł lekki śnieg, natomiast wczoraj popołudniu szalała w naszym mieście zamieć śnieżna. W ciągu paru chwil ulice zasiała gruba warstwa śniegu. Pytanie tylko, czy i kto będzie ten śnieg zamiatał z chodników?

Gdzie jest 10 tysięcy rowerów?

(Y) W OUL wpłacono dotychczas za 4 tysiące rowerów. Ponieważ na terenie miasta zarejestrowanych jest 14 tysięcy rowerów (według danych Zarządu Miejskiego), powstaje pytanie, co się stało z resztą?

Świat pracy otrzyma kożuski

(K-I) Ministerstwo Aprowizacji przeznaczyło cały posiadany zapas kożuszków UNRRA dla świata pracy. Kożuski te będą rozdawane jeszcze w styczniu rb. przede wszystkim tym, którzy przyczynili się do odbudowy Państwa.

Rozdzielnik obejmuje 15 tysięcy kurtek futrzanych męskich i chłopców. Związek Górników dostanie 4 tysiące sztuk. Zw. Kolejarzy — 2 tys. szt., hutnicy — 1500, dzieci w sierocińcach podległych Minist. Oświaty — 1500, sieroty pod opieką RTPD. — 1500, Zw. Nauczycielstwa — 1500, inspektorzy szkół i wizytatorzy — 740 i sieroty po poległych — 600 sztuk.

Piękna ofiara

(K-I) Z inicjatywy Koła fabrycznego Społeczno - Obywatelskiej Ligi Kobiet, Państwowe Zakłady Konfekcyjne Nr. 1 zorganizowały zbiórkę w związku z uroczystością Św. Mikołaja. Kwotę 1500 zł., zamiast na podarki Mikołajowe, przekazano na cele Tow. Burs i Stypendiów RP.

Zaznaczyć należy, że Zakłady Konfekcyjne zatrudniają małą ilość pracowników, a Koło Ligi Kobiet zorganizowało się niedawno.

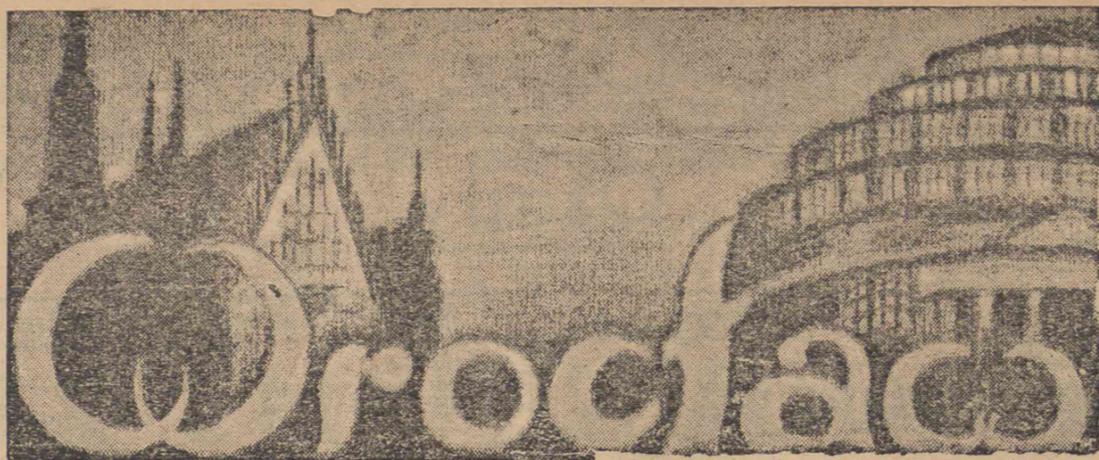
Stowarzyszenie Elektryków Polskich (SEP). Oddział Wrocławski

Podajemy do wiadomości Kolegów Inżynierów i Techników elektryków, zamieszkałych we Wrocławiu i okolicy, że we Wrocławiu utworzony został Oddział SEP-u.

Koleżdy pragnący należeć do Stowarzyszenia proszeni są o zgłaszanie się osobiście lub pisemnie pod adresem:

„Stowarzyszenie Elektryków Polskich“ — Oddział Wrocławski — Politechnika Wrocławska — Instytut Elektrotechniczny — Gabinet (wzgl. na ręce) Prof. Dr. K. Idaszewskiego.

W zgłoszeniu należy podać nazwisko, imię, tytuł naukowy, miejsce pracy, dokładny adres oraz czy kandydat należał do SEP-u przed wojną.

KTO dopomoże ? KOŁU Rolników ?

Nie wszyscy może wiedzą, że od dawna już istnieje we Wrocławiu Koło Rolników Uniwersytetu i Politechniki, którego prezes kol. Skrzyński, reszta zarządu i wszyscy członkowie borykają się jeszcze ciągle z ogromnymi trudnościami.

Koło posiada wprawdzie własny majątek, ale cóż to za majątek! Warto doprawdy obejrzeć ten „skarbiec“! Aby ułatwić to zainteresowanym i nie zmuszać ich do zbyt długich wycieczek na Sępólno, postaram się w kilku słowach zobrazować stan tych posiadłości.

Otóż przy ulicy Malczewskiego 2, na zapomnianym przez ludzi ustroniu, w otoczeniu kilkunastu hektarów z trudem uprawianej ziemi, stoją trzy dość duże domy „mieszkalne“ oraz wspomnienie po stodole i innych nierozpoznawalnych bliżej budynkach go spodarskich. Jeżeli podejdziesz Czytelniku bliżej, możesz zobaczyć jeszcze wielkie podwórze z dwiema placzącymi wierzbnami, które wyglądają niemniej smętnie od dwóch pokoleźnych budynków, których jedynymi mieszkańcami są ogromne szczury i wiatr hulający swobodnie poprzez okna bez futryn i pozbawiony pokrycia dach. Całość rozwesela jedynie najmniejszy z trzech budynków, do którego jeszcze w połowie ubiegłego roku akademickiego wprowadzili się studenci Wydziału Rolniczego tutejszego Uniwersytetu. Budynek ten odzyskał swe prawa domu mieszkalnego dzięki wyjątkowej pracy studentów II-go roku. Każdy mógł wtedy popisać się zasobem swych praktycznych wiadomości gospodarczych, a trzeba przyznać, że wszyscy okazali się godni swego fachu.

Zabawa PCK

Polski Czerwony Krzyż Oddział Wrocław — Miasto urządził dnia 25 bm. w „Cafe Savoy“ przy ul. Kościuszki Wielką ludową zabawę karnawałową.

PCK Oddział Wrocław — Miasto zaprasza na „Herbatki popołudniowe“, które odbywać się będą każdej niedzieli, począwszy od 26 bm. w kawiarni „Klubowej“ przy ul. Franciszkańskiej 1. Początek o godz. 17-tej.

Migawki wrocławskie

PO. WYBORACH

— Wie pan? Dziś rano patrzę, jak co dzień zresztą, na wystawę PMS—nie wie pan, co to jest? Państwowy Monopol Spirytusowy — Więc, proszę pana, patrzę i co widzę? „Czy sta wyborowa“, jak Boga kocham... Znać, że wybory się już odbyli, no i byli czyste...

— Albo z tą propagandą wy boraczą względem odwilży. Wi dzi pan, co się dzieje?

Tylko co urny zamknęli, a już mróz... Proszę pana, jeśli „oni“ mają wpływ na regulowanie temperatury, znaczy się musieli wygrać, szkoda słów!

— Mówili, byli tacy, że nie ma u nas demokracji, że są uprzywilejowani i szarzy. Tym czasem stoję ja w ogonku do głosowania, na Karłowicach, przed gmachem Obwodowego Zarządu Miejskiego Nr. 6 — co widzę, proszę pana? Obok mnie stoi wojewoda. Tak, nasz wojewoda Piaskowski. Staliśmy tak, co prawda, godzinę

Wyremontowany dom nie posiada wygod. Brak w nim wody, jest zimno, często gaśnie światło, ale rolnicy nie przejmują się tymi brakami. Każ dy bowiem mieszkaniec domu rolników jest zahartowany i nie zwraca uwagi na „drobne niewygody“. — „Zimno, psiakość! Ale jakoś leci!“ — powtarzają mieszkańcy majątku, gdy ich się zapyta jak im się powodzi.

Z krótkiego tego opowiadania można wysnuć wniosek, że właściwie na prawdę nie ma tam pogo przychodzić, bo i tak nie zobaczy się nic ciekawego.

Gdyby jednak ktoś odważny, którego nie odstraszy smętny opis, chciał urzeć na własne oczy nasz ośrodek, dodam, że na Malczewskiego jedzie się „jedynką“ do ostatniego przystanku, a stamtąd drogowskazy doprowadzą aż do samego biura Koła Rolników. Trzeba przyznać, że jest to o-

gromnie daleko, ale gości przyjmuje również Państwowy Bank Rolny, Oddział we Wrocławiu, konto nr. 60.

Studenci potrafią być wdzięczni za okazaną pomoc i serce. Do dziś pamięta każdy z jak życzliwą pomocą — i to nie w słowach — przyszło nam Ministerstwo Rolnictwa i R. R., Państwowy Urząd Ziemski w Cieplicach i Bratnia Pomoc Uniwersytetu Wrocławskiego. Zawsze będziemy też wdzięczni tym Panom Profesorom naszego wydziału, którzy nie szczędzili nam pomocy i pełnych zrozumienia słów zachęty i pociechy w naszej trudnej pracy. Korzystając z okazji zarząd Koła dziękuje również tym wszystkim, którzy przyszli nam z pomocą w odbudowie zdewastowanego folwarku i nie tracili nadziei na dalszą współpracę ze strony wszystkich związanych z rolnictwem Instytucji.

J. KOTLIŃSKI

Co wolno wywozić z Dolnego Śląska

Na podstawie zarządzenia *Ministra Ziem Odzyskanych* wolno wywozić koleją z *Ziem Odzyskanych* bez zezwolenia wywozu następujące towary:

- 1) odzież i bieliznę w takiej ilości, że jest niewatpliwe, iż służy do osobistego użytku przewożącego w związku z podróżą,
- 2) przedmioty normalnie używane w podróży,
- 3) bieliznę pościelową i pościel w takiej ilości, iż nie zachodzi podejrzenie, że są wywożone w celach spekulacyjnych,
- 4) gotowe wyroby włókiennicze i konfekcyjne z wyjątkiem dywanów,
- 5) ziemiopłody ich przetwory oraz wszelkie artykuły żywnościowe,
- 6) papier, wszelkie wyroby papierowe, druki, wydawnictwa i książki,
- 7) fajansy, szkło, kryształ, i kamień wszelkich gatunków i wyroby z kamienia,

- 9) cement, wapno, gips, cegły, dachówkę, drewno
- 10) smołę, pak,
- 11) nawozy sztuczne,
- 12) kwas siarkowy, kwas solny.
- 13) benzol, tiokol, sól glauberską, arsenik, minię, biel ołowianą, karbid, świece,
- 14) zabawki, gry,
- 15) sól, zapalki z opakowaniami, wyroby tytoniowe z opakowaniami, spirytus, surówkę, wódkę z opakowaniami,
- 16) wyroby hutnicze (surówkę, stal, blachę, rury, szyny itp) pod warunkiem dołączenia do listu przewozowego faktury wydanej przez hutę,
- 17) dywany bieżącej produkcji pod warunkiem dołączenia do listu przewozowego faktury zakładów produkujących,
- 18) opakowania zwrotne ze stacji przeznaczenia do stacji nadania towaru pod adresem pierwotnego nadawcy towaru, po przedstawieniu przez zainteresowanych dowodów przewozowych, za którymi towar przywieziono w tych opakowaniach.

Z sali sądowej

Złodziej na kanapie

Kiedy ktoś coś ukradnie, to czym prędzej ze zdobyczą ucieka, a nie kładzie się w miejscu przestępstwa na kanapie i śpi smacznie aż go obudzicie muszą.

A jednak młoda dziewczyna fabryczna, panna Stasia, mimo takiej okoliczności, podejrzenie powzięła na pracownika piekarni, p. Wacka, że buty wysokie i nowe wzięła z jej mieszkania i spać się położył.

P. Wacek wrócił bowiem rano o 8-jej z piekarni z nocnej pracy, swoje mieszkanie zastał zamknięte, bo jego siostra wyszła widać do miasta — więc wiele się nie namyślając do sąsiadek na górę skoczył. Do p. Stasi i jej koleżanki zachodził już nieraz, trochę się pośmiać, trochę pożartować, jak się da, to i pocałować — zwyczajnie, jak to między młodymi bywa.

Kiedy wszedł rano do ich mieszkania, drzwi zastał uchylone, więc pomyślał, że dziewczyna się w domu w drugim pokoju, ale taka go sennaść wzięła, że zaraz w kuchni na kanapie się położył i zasnął jak kamień.

Przebudzenie było osobliwe. O 12-jej w południe szarpie go p. Stasia i woła: „Wacek, moje buty wzięłeś!“, Wacek na drugi bok pró-

Czy'a kompetencja?

Przed dwoma prawie miesiącami przy ulicy Marsz. Stalina zawałła się zniszczona 4-ro piętrowa kamienica. Frontowa ściana runęła na ulicę, zasypując chodniki i jezdnię grubą warstwą gruzu. Ponieważ powstała przerwa w komunikacji tramwajowej, pracownicy tramwajowi oczyścili część jezdni, tak aby wozy mogły przejeżdżać. Reszta pozostała nieruszona i stan ten trwa do dnia dzisiejszego. Za równo oba chodniki jak i znaczna część jezdni w dalszym ciągu są zawałone gruzem, przechodnie, wozy i samochody, łącznie z tramwajami z rudena przeciskają się przez wąską gardziel, na przestrzeni około 60 metrów.

Największe niebezpieczeństwo zagraża pieszym, którzy muszą na tym odcinku schodzić na jezdnię. Wiadomo, że na tej ulicy ruch pojazdów jest bardzo ożywiony i przechodzień stale jest narażony na ewentualność przejechania.

Nasuwają się pytanie, do czyjej kompetencji należy oczyszczenie ulicy z gruzu, oraz dlaczego dotychczas odcinek ten nie został jeszcze uprzątnięty?

W każdym razie stan taki na najruchliwszej ulicy miasta nie może trwać wiecznie i spodziewamy się, że wreszcie znajdzie się odpowiednia instytucja, która sprawę tę załatwi.

TUWICZ

Zmiany w rozkładzie jazdy pociągów

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych podaje do publicznej wiadomości następujące zmiany w istniejącym rozkładzie jazdy pociągów:

Poc. Nr. 727 relacji Radom, odj. 8.30 — Wrocław Nadodrze przyj. 20.43 poczynając od 10 stycznia br. odwołuje się.

Poc. Nr. 728 relacji Wrocław — Nadodrze odj. 0.45 — Radom przyj. 13.47 poczynając od 11 stycznia odwołuje się.

Poc. Nr. 503-504 relacji Warszawa Gł. — Kudowa Zdrój poczynając od 10. I. rb. odwołuje się.

Zmienione zostało również kursowanie poc. Nr. 501-502 w dotychczasowej relacji Warszawa Gł. — Jel. Góra, szczegóły w rozkładach jazdy.

Jeszcze ulgi

przy upłacie Daniny

(K-I) Pełnomocnik Rządu do spraw Daniny Narodowej zarządził, że w razie zgłaszania wpłat na Daninę po 15 I. rb. należy sprawdzić, czy płatnik nie otrzymał jeszcze upomnienia o zapłatę.

Jeżeli nie upłynął termin, uzasadniający wdrożenie kroków egzekucji, należy w dalszym ciągu udzielać bonifikaty 25 proc. subskrybentom PPOK. Po 15. I. rb. należy jednak pobierać podatki za zwłokę, a w razie doręczenia upomnienia — również opłatę za upomnienie.

Zarządzenie to daje możliwość opleśszalnym płatnikom uchronić się przed kosztami egzekucji i nawet korzystania z ulgi 25 proc., jeżeli są subskrybentami PPOK., pod warunkiem, że wpłacą Daninę, zanim dostaną upomnienie i przed rozpoczęciem kroków egzekucyjnych.

WIESŁAW DOMAŃSKI

Niemy film

Kiedy to były nieme filmy? Bar-
dzo dawno. Dźwiękowice dotarł
do nas chyba przed dwudziestu
laty.

Ale parę dni temu byłam na nie-
mym filmie. We Wrocławiu natu-
ralnie. Zupelnie, ale to zupelnie
niemy.

Nawet glucho - niemy, bo wcale
nie reagował na piski, gwizdanie i
tupoty calej sali.

Poszłam na „Ulicę złoczychów“
trochę ze względów lokalnych: bo
to złoczychy, bo to ulica, bo to
Wrocław...

Dotądki filmowe zaczęły się przy
slabiutkich dźwiękach, jakby ja-
kieś maleńkie muszki brzęczały
swą melodię. To naturalnie ziry-
towało publikę i zły humor wy-
raziła „staccatem“ nóg.

Wobec tego na sali zrobiło się
widno, a potem znów ciemno i lu-
dzie się uspokoili, czytając na głos
program do „Ulicy złoczychów“.
Ucieszyli się nawet bardzo, gdy
mignęła na ekranie ozdobna zapo-
wiedź muzyki.

Ale to były tylko wrocławskie
żarty: ani muzyki, ani w ogóle
żadnego dźwięku. Głusza taka aż
dziwne.

Aktorzy ruszali ustami i nie.
Inni ciagnęli smyczkiem po deli-
katnych strunach skrzypiec i też
nie. Inni znów zdawali się śpie-
wać, rozdymając gardziela — ale
nie wychodziło.

Jakich nieznaną dyrygent z pu-
blici, chcąc cośkolwiek udźwięko-
wić widowisko, dał hasło do muzy-
zki nóg.

Zgodnie z poczuciem taktu, ryt-
mu i umiaru — pochycili wi-
dzowie apel do rozgrzewki. Bo na
domiar złego zimna tak trzęsła
ludzi, że musieli tupać i to moc-
no dla doprowadzenia krwi do
kończyn.

Swoboda zapanowała bardzo
przyjemna. Każdy czytał na głos
napisy i podawał swoje kome-
ntarze.

To ratowało trochę sytuację wo-
bec braku innych dźwięków.

Kiedy aktor zajął aktorke na
niemo, slychać było na sali w tym
momencie mocne a soczyste cmok-
nięcia i zaraz taka scena nabie-
rała życia. Albo kiedy na filmie
do tańca się sposobili — wrocław-
scy widzowie pomagali balansom
ochoczym dodatkami: „siuuup,
siuuup-siuuup“.

I jakoś szło.

Wobec tego, dyrekcja kina wi-
dząc, że publika bawi się wesoło,
wprowadziła pewną innowację: mia-
nowicie przyćmiła obrazy filmu
tak, że po omacku toczyła się dal-
sza akcja.

W tych warunkach sąsiad są-
siada pytał: czy to aktor, czy ak-
torka? Czy to ręka, czy to noga?
Panie zacy, powiedz pan, co oni
tam robią, bo nie widać. —
Kiedy nie widać, to się pan do-
myśli — oburzał ktoś kogoś.

I jakoś szło.

Kiedy film się skończył — wszy-
scy głęboko odetchnęli: nareszcie!
I poszli naturalnie pieczo do do-
mów, bo tramwaje stały jak „jeden
mg“ z braku prądu.

Ciemno było wszędzie zupelnie
jak na ulicach złoczychów i skóra
aż ciępiła, czy z jakiegoś zautka
nie wyskoczy bohater oglądanego
filmu. To by dopiero było kino!

Zeby chociaż dyrekcja tego kina
dopisek od siebie umieściła przy
tytule: „Ulica złoczychów — czyli
liczne wrocławskie niespodzianki“.

J. K.

Odpowiedzi Redakcji

St. Józwiak — Wrocław — Wszy-
stkie „za“ i „przeciw“ omawialiśmy kil-
kakrotnie na łamach naszego pisma.

Pracownik szpitala św. Jadwigi. —
Prosimy o porozumienie się z Redak-
cją.

Ad. La. — Zbyt czarno patrzy Pan
na świat. Bilans nie przedstawia się
znów tak tragicznie, a niedociągnięcia
i braki nie są tylko u nas, ale na ca-
łym świecie.

ŻYCIE SPORTOWE

Pierwszy KROK Bokserski

65 zawodników na ringu

Pierwszy Krok Bokserski cieszy
się zwykle wśród młodzieży bokser-
skiej wielkim powodzeniem. Nie
też dziwnego, że pierwszy, w do-
stojnym tego słowa znaczeniu,
Pierwszy na Dolnym Śląsku Krok
Bokserski zgrupował na starcie aż
65 zawodników ze wszystkich klu-
bów dolnośląskich.

W pierwszym dniu stoczono ogó-
łem 10 walk, których przebieg wy-
glądał następująco:

Waga papierowa: Goldman
(Gwiazda) — Herzog (Pafawag).

Walka ciekawa. Goldman rozpo-
rządza silnym ciosem i lekko prze-
waża przez pierwsze dwa starcia.
W trzeciej rundzie Herzog, bardzo
agresywnie naciera, ale Goldman
kontruje przytomnie i wygrywa
pewnie.

Waga musza: Ogródowczyk
(Len) — Kurowski (IKS).

Długoręki Ogródowczyk zasypu-
je w pierwszej rundzie Kurowskie-
go gradem ciosów i zdawało się, że
wrocławianin nie wyjdzie cało z
opresji, ale klasyczna szkoła Ro-
manowa wkrótce zaczyna świecić
triumfy. Precyzyjne kontry z obu
rąk ostudzają pomalą zapał Ogro-
dowczyka. Po drugiej rundzie spo-
kojniejszej Kurowski ostatnie star-
cie pewnie wygrywa, tak jak i walkę.
Kurowski to nowa gwiazda
IKS-u.

II musza: Alichter (Odra N.
Sól) — Rychliński (Pafawag).

Wygrywa Alichter w I rundzie
przez poddanie przeciwnika.

Waga kogucia: Joks (Len) —
Kurowski II (IKS).

W I starciu stary Joks „nie
uznaje“ zwarecia, macha z determi-
nacyjną ręką i walkę wygrywa spo-
kojnie i inteligentnie walczący Ku-
rowski.

**II kogucia Lenkowski (Len) —
Ratusiński (IKS).**

Po nieciekawej walce wygrywa
na punkty niezbyt zasłużenie Len-
kowski (Len).

**III kogucia: Turliński (Odra N.
Sól) — Bronecki (IKS).**

Turliński wygrywa walkowerem
z powodu niesławienia się przeciw-
nika.

**IV kogucia: Kafłowski (IKS) —
Wachowiak (Pafawag).**

Walka nieciekawa. Obu zawo-
dnikom brak wykończenia akcji.
Bardziej agresywny i stale ataku-
jący Kafłowski wygrywa walkę.

**V kogucia: Przewudzki (IKS) —
Sonnenberg (Odra).**

Przewudzki o lepszej szkole po-
siada lekką przewagę w drugim i
trzecim starciu. W II r. notujemy
ładną serię Przewudzkiego, które-
mu też przyznane zostaje zwycię-
stwo.

**VI kogucia: Potyrała (IKS) wy-
grywa walkowerem.**

**Waga piórkowa: Konieczko
(Len) — Kupisz (IKS).**

W pierwszej rundzie młodzieńki
Kupisz daje sobie szybko radę z
długorękim Konieczką, który pod
koniec starcia symuluje zbyt ni-
skie uderzenie, zostaje jednak wy-
tkony. Wygrywa przez dyskwalifi-
kację Kupisza, Konieczko.

**II piórkowa: Giboński (Odra N.
Sól) — Popowski (Pafawag).**

Walka typowo remisowa. Obaj
zawodnicy mają dobrze opanowaną
technikę, obaj operują często le-
wym prostym. Trzecia runda nale-
żała do agresywnego Gibońskiego,
bardziej jednak inteligentny Po-
powski nie pozwolił sobie na urwa-
nie nagromadzonych w dwóch po-
przednich rundach punktów.

W chwili zamykania numeru za-
wody trwają.

Europa ma już skład na Anglię

Przed niedawnym czasem poda-
waliśmy wiadomość o pilnych przy-
gotowaniach piłkarzy angielskich
przed czekającym ich spotkaniem
z reprezentacją Kontynentu. Po-
dając skład Wielkiej Brytanii wy-
raziliśmy zdziwienie, że Europa
zdaje się zgola nie myśleć o tym
meczu. Okazuje się, że byliśmy w
błędzie, bo oto w prasie sportowej
Czechosłowacji pokazały się już
pierwsze notatki na temat ew-
składu reprezentacji Europy.

Znawcy czeskiego futbolu pro-
ponują ze swej strony skład nastę-
pujący:

**Holmquist (ZSRR), Holmquist
(Szwecja), Steffen (Szwajcaria),
Czajkowski (Jugosławia), Parola
(Włochy), Ludl (Czechosłowacja),
Sorensen (Dania), Mitic (Jugosła-
wia), Bobrow (ZSRR), Ben Barek
(Francja), Albano (Portugalia).**

W składzie tym uderza brak kil-

ku doskonałych piłkarzy, jak np.
Bobeka (Parzytant Jugosławia),
Simonowski (Jugosławia),
Bicana, (Slavia Czechy), De Rui
(Francja) czy Archangielskiego
(ZSRR).

Dla przypomnienia podajemy ra-
jesze skład Wielkiej Brytanii:
Swift (Manchester City), Har-
wick (Meddelsbrough), Hughes
(Mirmingham), Campbell (Mor-
ton), Bernon (Belfast Celtic), Hus-
hand (Patrick Thistle), Waddel
(Glasgow Rangers), Carter (Der-
by County), Lawton (Chelsea), Do-
herty (Derby County), Edwards
(Birmingham).

Sensacyjny ten mecz odbędzie się
jak wiadomo 10 maja 1947 w Glas-
gow (Szkocja). (J.)

Trenerem sekcji piłkarskiej Pa-
fawagu nie jest, jak mylnie poda-
no Węgier Horbath lecz były tre-
ner „Cracovii“ Palatay.

2.880 placówek handlowych

w Gdyni, Gdańsku i Sopocie
(PAG). Według ostatniego obliczenia
na 310 tys. mieszkańców trzech miast:
Gdyni, Gdańska i Sopotu istnieje ob-
ecnie aparat dystrybucyjny hurtowy i
detaliczny w ilości 2.880 firm, przy
czym cyfra ta obejmuje wszystkie
trzy sektory. Przed wojną na 400 tys.
mieszkańców tych miast istniał aparat
dystrybucyjny w ilości 7.400 placówek
handlowych.

Organizacja eksportu Polskiego

Kwestia eksportu w Polsce powojen-
nej jest kwestią postępu i dobrobytu.
Zniszczony przez wojnę kraj potrzebu-
je szeregu surowców i maszyn, bez
których nie będzie mógł podnieść się
z upadku gospodarczego.

Mimo to do niedawna jeszcze sprawa
eksportu, sprawa organizacji akcji le-
żała odłożeni. Drobne kapitały kup-
ców polskich nie mogły samodzielnie
występować na rynkach zagranicz-
nych; zwłaszcza, że przepisy walutowe
oraz paszportowe często uniemożliwia-
ły wszelkie w tym kierunku poczyn-
ania.

Ostatnio minister Jędrzychowski przy-
jął na dłuższej audycji przedstawicieli
samorządu gospodarczego oraz za-
rząd zrzeszenia eksporterów i impor-
terów R. P. Ogniem łączącym zrzesze-
nie eksporterów i ministerstwo, a
zarazem niejako opiekunem inicjaty-
wy prywatnej na odcinku handlu za-
granicznego wyznaczono dyrektora de-
partamentu eksportu i importu ob.
Wawrzyńskiego.

Minister prosił o nadesłanie postu-
latów traktatowych sektora prywatne-
go do rokowań o umowę handlową z
Argentyną, Egiptem, Brazylią, Czechó-
słowacją i radziecką strefą okupacyj-
ną Niemiec. Udział firm prywatnych

w dewizowym eksporcie i imporcie
zostanie zapewniony, a utworzenie
funduszu dewizowego umożliwi w du-
żej mierze rozwiązanie zagadnienia
kursu walut i pozwoli na dopłaty do
nierentownego przy obecnym kursie
eksportu.

EKSPORT SŁODU

Eksport coraz bardziej rozbudowuje
się i ogarnia coraz więcej artykułów.
Ostatnio realizuje się eksport 10.000
ton siodu do różnych krajów. Ekspor-
terami będą: „Spółem“, „Dal“, firmy
prywatne Zrzeszenia Importerów i
Eksporterów RP.

Wśród artykułów importowanych w
ostatnim kwartale 1946 otrzymaliśmy
ziarna kakaowe z Brazylii 350 ton, z
litych krajów Ameryki Południowej
300 ton, z brytyjskiej Afryki Zachod-
niej 1.040 ton, z Afryki Portugalskiej
670 ton. Przewiduje się import cyny,
z Ameryki, oraz posiadłości brytyj-
skich i belgijskich w ilości 300 ton
angielskich.

ZAINTERESOWANIE ZAGRANICZY
Zywie zainteresowanie handlem z
Polską wykazuje Belgia, Bulgaria, Cze-
chosłowacja, Kanada, Holandia, Stany
Zjednoczone itp.

Belgia ujawnia zapotrzebowanie na
nasze grzyby, naczynia kuchenne bia-

KOMUNIKATY I PROGRAMY

Teatr

Miejski

We wtorek dnia 21 bm. o godz. 18.30
wystawia operę Moniuszki „Straszny
Dwór“.

Popularny

Dziś nieczynny.

Kina

„ŚLĄSK“ — Ogrodowa 67 — film pro-
dukcji polskiej „Zakazane Piosenki“
Śląsk początek seansów 14.30, 17,
19.30 w niedzielę 14, 17, 19.

„WARSZAWA“ — Fredry 17 — film
prod. polskiej „Zakazane Piosenki“.
„Warszawa“ początek seansów 15,
17.30, 20, w niedzielę 12.30, 15, 17.30
i 20.

„POLONIA“ — Zeromskiego 53 — film
prod. szwedz. „Elvira Madigan“.

„PIONIER“ — Stalina 71 — film pro-
dukcji ang. „Zwycięstwo w Tunisie“.

„TECZA“ — Kościuszki 177 film prod
ameryk. „Uwodziciel“.

„FAMA“ — Psie Pole — film prod.
radz. „Grzesznicy bez winy“, kino
czynne w piątki, soboty, niedziele.
Początek seansów 16 — 18. w nie-
dziele 14, 17, 19.

Początek w innych kinach o godz.
15, 17, 19.

W niedzielę i święta o godz. 13, 15,
17, 19.

Radio

21 stycznia 1947 r. (wtorek)

6.50 Sygnał Wrocławia. Zapowiedź
stacji. Pieśń religijna. (lok.) 6.57 Pro-
gram ogólnopolski. 11.57 Program o-
gólnopolski. 14.00 Koncert solistów.
Wykonawcy: Halina Popielowa i Woj-
ciech Dzieduszycki (śpiew) (lok.) 14.20
Kącik PPS (lok.) 14.30 Wiadomości i
komunikaty wrocławskie (lok.) 15.00
Program ogólnopolski. 15.40 „Miniatury
Kameralne“ Wykonawcy: Kazimierz
Halpon (skrzypce), Zenon Szydłowski
(wiolonczela), Piotr Łoboz
(fortepian). W programie: 1. Amilcare
Zanella — Improvizacja, 2. Weber —
Pastoralka, 3. Schubert — Miniatura.
Z Wrocławia na wszystkie rozgłośnie
RP. 16.00 Program ogólnopolski. 23.30
Lokalny program na jutro i komunika-
ty (lok.) 23.35 Koncert życzeń (lok.)
23.55 Streszczenie ostatnich wiadomo-
ści dziennika wieczornego, sygnał zsa-
su, hymn i koniec audycji (z W-wy).

Nocne dyżury aptek

„Pod Chrobrym“ Sw. Wincentego 41
„Mikołaja“ Mikołaja 46.
„Nowa Apteka“ Piastowska 36.
„Pod Różą“ Olszewskiego 75.

Przed meczem Polska-Czechosłowacja

W Warszawie 2-go lutego odbę-
dzie się spotkanie między państwo-
we Polska — Czechosłowacja w
boksie. Będzie to szóste z kolei
spotkanie bokserów Polski i Cze-
chosłowacji, a trzecie powojenne.
Po wojnie wygraliśmy raz z Czecha-
mi 10:6 w Poznaniu, a raz ponieśli-
śmy niespodziewaną porażkę w
Pradze 9:7. O tego czasu zarówno
w ósemce naszej jak i czeskiej
zaszły kolosalne zmiany. Z bokse-
rów polskich, którzy po wojnie bra-
li udział w meczach przeciw Cze-

chosłowacji pozostał tylko Szymu-
ra i Klimecki, z ósemki zaś czes-
kiej Blesak i Carda.

Ostateczne zestawienie par w
najbliższym spotkaniu wyglądać
będzie następująco:

Zachara — Bazarnik,
Strba — Grzywoz
Maceta — Leczkowski
Griga — Sowiński
Blesak — Olejnik
Torma — Koleczyński
Carda — Szymura
Livansky — Klimecki

Obrady

kierowników zdrojowisk

W tych dniach odbył się tu zjazd
kierowników kąpielisk i zdrojowisk
Pomorza Zachodniego. Na obszarze
województwa znajdują się w tej chwili
ili czynne dwa zdroje i kilkanaście ką-
pielisk. Największym i czynnym przez
cały rok jest Połczyn — Zdrój, drugim
jest Trzcianko — Zdrój. Kolobrzeg, któ-
ry przed wojną był zdrojem i kąpielis-
kiem, jest w tej chwili tylko kąpielis-
kiem, ponieważ urządzenia zdrojo-
we są zniszczone i zasypane gruzami, a
ich odbudowa potrwa dłuższy czas.

W czasie obrad omawiano sprawy
związane z ruchem turystycznym na
terenie województwa w najbliższym
sezonie letnim. Największe kapitały
zostały zmobilizowane na odbudowę
Kolobrzegu. Tu też skierowany zosta-
nie w dużej mierze ruch turystyczny
i kąpieliskowy z całej Polski.

Pierwszy człowiek w Kole Podbiegunowym

Kpt. Freeman członek ekspedycji brytyjskiej, która w 1830 roku wyruszyła na południowy Ocean Lodowaty

W O R K I

Nowe — używane różnych rodzajów kupuje i sprzedaje w każdej ilości. Zakupić każdą ilość nici do szycia tychże

WROCLAW

ul. Gen. Sikorskiego 30
Dojazd tramwajem nr. 10 i 6 do Pl. 1-go Maja. 581

Podziękowanie

Panu prof. Zygmuntowi Nowickiemu składam tą drogą dowód uznania i wdzięczności za uporządkowanie emisji głosowej i dalszą rzetelną a owocną pracę nad moim zawodowym wykształceniem, szczerze i serdecznie podziękowanie

Wdzięczny uczeń Lewin Sz. artysta opery Dolnośląskiej 573

w celu pomiarów hydrograficznych rozbił się wraz ze swoim okrętem na jednej ze skalistych wysep w pobliżu koła podbiegunowego. Po paru tygodniach wędrówki w łódce w pobliżu tych wysp, kpt. Freeman natrafił na ład stały. Z radością wskoczył do lodowatej wody i wyciągnął z niej garść ziemi, krzyżując: „ta ziemia kiedyś będzie błogosławiona”.

Do ziemi tej dziś wybierają się ekspedycje naukowe, badając wszystkich państw, w celu poszukiwania złóż uranu. Niewiadomo, czy w przyszłości okaże się, że będzie ona naprawdę błogosławiona.

Uczynił to sam

Mungo Park (1771 — 1806) — rezydentny szkot, który samotnie odkrył rzekę Niger, wielką wodną arterię komunikacyjną prowadzącą z wybrzeża Gambii do serca Afryki.

24-letni Mungo Park wyruszył w 1795 roku samotnie z Gambii wioząc na swojej łódce konia i dwie owce. Po 7-miu miesiącach Park po przebyciu wielu niebezpieczeństw dotarł do miejscowości Sego, leżącej nad górnym Nigrem. W 1806 roku dzielny odkrywca znalazł śmierć w nurtach odkrytej przez siebie rzeki.

LAMPY NAFTOWE NAFTĘ poleca

Skład Farb i Chemikali „CHEMIFARBA”
Wrocław, Kielbaśnicza 24 553

Zaangażujemy oświatowca-nauczyciela

Informacje w Inspektoracie Kulturalno-Oświatowym Sp. Wyd. „Czytelnik” — Wrocław — Krupnicza 13 K 102

Delegatura

K 103

Ministerstwa Przemysłu na Dolny Śląsk

Wydział dla spraw F.I.O.Z.O.

Jelenia Góra, ul. 3-go Maja 18

zawiadamia, że

przedłuża termin wnoszenia ofert na nabycie ponemieckich remanentów przemysłowych

do dn. 31 stycznia 1947 r.

Pozostałe warunki wnoszenia i załatwiania ofert pozostają bez zmiany. Zawiadomienia o zaakceptowaniu ofert zostaną rozesłane do dnia 7 lutego 47 r.

Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P.

Okręgowy Oddział Spożywczy

HURTOWNIA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO we Wrocławiu, ul. Kłęczkowska 52, tel. 210, zawiadamia

że posiada do sprzedaży wolnorynkowej dla wszystkich koncesjonowanych detalistów (Spółdzielnie oraz Kioski Inwalidzkie) — wyroby P. M. T. wg cennika:

CENNIK WYROBÓW TYTONIOWYCH

Polskiego Monopolu Tytoniowego

1. PAPIEROSY		Cena za 1 sztukę	
bezustnikowe			
„Wawel”	chwilowo brak		Zł. 10.—
„Zefir”	” ”		” 7.50
„Hel”	” ”		” 5.—
„Bałtyk”	” ”		” 3.—
„Triumf”	” ”		” 3.—
„Wolność”	” ”		” 2.—
„Mazur”	” ”		” 2.—
ustnikowe			
„Belweder”	chwilowo brak		Zł. 8.—
„Syrena”	” ”		” 5.—
„Snieżka”	” ”		” 3.50
„Nysa”	” ”		” 3.—
„Popularne”	” ”		” 1.50
„Paruzant”	” ”		” 1.20
2. CYG.			
„Ełkento”			Zł. 20.—
„Kopernik”			” 16.—
„La Pintura”			” 12.—
„Ligio”			” 10.—
„Cygaretki”			” 5.—
„Cigarillos”			” 7.50
3. TYTONIE DO FAJKI			
Sredni fajkowy			Zł. 1000.—
Zwyczajny fajkowy			” 700.—
TABAKA			
„Gdańska”			Zł. 600.—
„Mazurska”			” 50.—

Cennik obowiązuje od dnia 16 grudnia 1946 roku

PAPIEROSY „Wolność”, „Bałtyk”, „Triumf” wyłącznie do sprzedaży na karty zaopatrzenia. Papierosy pozostałe — wolnorynkowe. Prosimy reklamować w razie pobierania przez detalistów cen wyższych.

Zarząd Odbudowy Kolei Państwowych w Katowicach OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na rekonstrukcję i przesunięcie kratownice mostu przez rzekę Odre w km 5.85 linii Wrocław Główny-Rawicz z terminem wykonania: rekonstrukcji do 31.III.47 r. przesunięcia do 25.IV.47 r.

Załączniki ofertowe z zwrotem kosztów własnych oraz wszelkie informacje można otrzymać i plany obejrzeć w Wydziale Technicznym Zarządu Odbudowy K.P. w Katowicach ul. 3-go Maja 7, II p. Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Oferta do przetargu nieograniczonego Nr 21 na rekonstrukcję i przesunięcie kratownice mostu przez rz. Odre w km 5.85 linii Wrocław Gł. — Rawicz”, należy składać do skrzynki ofertowej, umieszczonej w budynku Zarządu Odbudowy w Katowicach, ul. 3-go Maja 7, II p. do dnia 31.I 1947 godz. 10.ta. Otwarcie ofert odbędzie się tego samego dnia godz. 10.30 w Biurze Z.C. Oferent obowiązany jest złożyć wadium w wysokości 1% (jeden procent) oferowanej sumy na konto Zarządu Odbudowy K.P. w Katowicach w P.K.O. Nr III/5335, a kwit dołączyć do złożonej oferty. Brak wadium spowoduje unieważnienie oferty. Zarząd Odbudowy zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta, jak również unieważnienia przetargu bez podania powodów i bez ponoszenia jakiegokolwiek odszkodowania K104

KORZENIE

Wszędzie do nabycia POZNAŃ WIAK ZIELONA 7 TELEF. 99-40

K 90

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

SKT warsztaty naprawcze samochodów i silników ropnych Wrocław Powstańców Górnośląskich 22 kupuje wszelkie części do pomp wtryskowych K 3

KUPIĘ srebro, złotą biżuterię, budziki zegarki. Stajewski Ogrodowa 42. 540

ZGUBY — UNIEWAŻNIENIA

UNIEWAŻNIAM zgubione wszystkie dokumenty na nazwisko Rękowska Stefania Wrocław. 521

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, kartę ewakuacyjną, na nazwisko Żelobowska Anna i Zenon. 542

UNIEWAŻNIAM dokumenty: akt zejścia, dekret emerytalny Władysława Markiewicz i dowód osobisty na nazwisko Paulina Markiewicz. 541

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty oraz kartę ewakuacyjną na nazwisko Czajkowska Matylda, Wrocław ul. Traugutta 123 — 8. 539

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty: dowód osobisty, wymeldowanie Rozciszewo, zameldowanie Wrocław na nazwisko Skorupska Kazimiera. 538

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Zakładów Wodociągowych, kartę tramwajową Bienias Józef, Wrocław, Kościuszki 178. 537

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację kolejową, oraz kartę rejestracyjną RKU na nazwisko Firlej Stanisław. 536

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę ewakuacyjną Nr. 9683 — 9612 wydaną w Trokach Bumażnik Józef. 546

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną na nazwisko Genowefy Szydłowskiej. 548

UNIEWAŻNIAM zaświadczenie repatriacyjne wydane przez PUR Wrocław na nazwisko Liwsiyc Ignacy. 583

UNIEWAŻNIAM skradzione: kartę ewakuacyjną, dekret renty wdowiej Nr VI-492-991-46-2, odpis świadectwa gimnazjum, nominację służbową, legitymację związku Inwalidów Wojennych, opis mebli, zameldowania na nazwisko Janeczka Wacława, 3 metryki urodzenia na nazwisko Karpińska Wacława, Stefan Janeczek, Krystyna na Maskowska oraz wszelkie inne. Uczciwego znalazcę z zwrot wynagrodze, Wrocław Daszyńskiego 78 m. 2. 470

POSAD POSZUKUJĄ

HANDLOWIEC, doświadczony organizator sprzedaży, poszukuje samodzielnie stanowiska. Najchętniej branża żelazna, papiernicza lub spożywcza. Posiada samochód osobowy. Możliwość udziału. Poważne oferty: Wrocław, ul. „Słowo”, ul. Krupnicza 13, sub „Współpraca 102”. 525

WOLNE POSADY

MODYSTKA na dobrych warunkach zostanie przyjęta. Wrocław Pomorska nr. 16. Pracownia kapeluszy. 534

BIEGŁA stenomaszynistka poszukuje pracy. Zgłoszenia proszę kierować pod „Stenomaszynistka” do „Słowa Polskiego”. 547

POTRZEBNY fryzjer męski od zaraz. Wrocław — Plac Legnicki 21. 532

LEKARSKIE

GABINET CHOROBY WENERYCZNYCH Dr. med. Godlewski. Wrocław Karłowice, ul. Berenta 37 — obok Wlezy Wodnej. 110

N A U K A

KOESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI. Informacje, Lublin skr. poczt. 105. K 98

POSZUKIWANIA RODZIN

LWOWIACY! Napiszcie, gdzie są Ziolkowscy Michał i Irena (Lwów, Zadwórzeńska 15). Chorzewska, Kraków, Krótka 8. K39

LOKALE

LOKAL restauracyjny z urządzeniem w śródmieściu do odstąpienia. Warunki do omówienia ul. Garbary 1. Dojazd tramwajem 1 i 2. 490

SAMOTNY pan poszukuje niekrepującego, przyzwoicie umeblowanego pokoju z wygodami przy kulturalnej rodzinie. Pożądana możliwość garażowania samochodu. Oferty: „Słowo”, ul. Krupnicza 13 pod „Najchętniej centrum”. 524

POSZUKUJĘ 5-cio pokojowego mieszkania z wygodami na Ogrodowej, zwrócić koszt remontu, wiadomość redakcja pod „476a” 476a

ROZNE

NAPRAWA wiecznych piór. Specjalność „Pelikany”. Wronecki, Traugutta 69 m. 2. Tramwaj 5. 13703

SWIATOWEJ SŁAWY Jasnowidz — psychografolog zdumiewająco przepowiada. Nadesłaj pytania, datę urodzenia — analizę metodą grupową. Tysiące podziękowań. Adresować: Vapuro, skrzynka pocztowa 376. K 1138

PRACOWNIA obuwi Wrocław ul. Kościuszki 136 Bieganiec L. 584

OGŁOSZENIA

do „Słowa Polskiego” i wszystkich innych czasopism w Polsce przyjmuje: Dział Ogłoszeń „Słowa Polskiego” Centrala: Wrocław, ul. Krupnicza 13 (1-sze piętro), tel. 63 od godz. 8 — 15, w soboty od 8 — 13.

Oddziały: Legnica: Grodzka 3/4, tel. 19. Jelenia Góra: ul. Kolejowa 18, tel. 22-00. Wałbrzych: ul. Słowackiego 15, tel. 10-98. Kłodzko: Rynek, Bolesława Chrobrego 2. Zegań: Rynek 35, Księgarnia Wł. Muszyńskiego. Kamienna Góra: Księgarnia koła „Czytelnik”. Świdnica: Księgarnia „Czytelnik”, Rynek 43. Wolsów: Księgarnia koła „Czytelnik”. Złotoryja: Pow. Oddz. Inf. i Prop. Dzierżoniów: Pow. Oddz. Inf. i Prop. i Księgarnia „Czytelnik”. Brzeg: Księgarnia M. Wals.